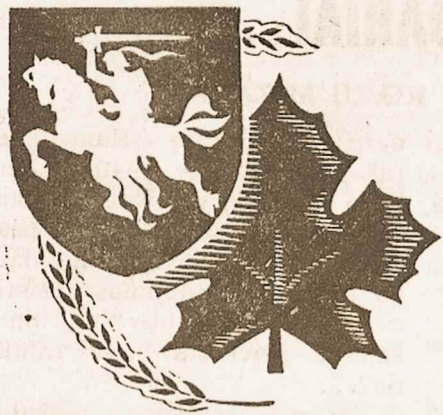

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 30(696) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1960 m. LIEPOS-JULY 27 d.

PRICE 15 ct XX METAI

Politinių įvykių savaitė

SOVIETŲ DIKTATŪRA LABAI GREIT GALI
SUKELTI TREČIĄ PASAULINĮ KARĄ

Maskva žvejoja jos pačios sudrumstame vandenyje

Per paskutines dvi savaites pasaulyje įvyko nepaprastai didelių permainų ir susidarė didelių ir reikšmingų įvykių. bet kas svarbiausia tai tas, kad

**TREČIASIS PASAULINIS
KARAS VISAI PAKIBO
ANT ŽMONIJOS GALVŲ.**

Ji atsidėjusi provokuoja so vietinė Maskvos diktatūra, kuri, kaip ir kiekviena diktatūra, ramiais sąlygomis negali išsilaikyti, todėl provokuoja visokius triukškus, kurie kiekvienu metu gali išsiveržti į karą. Da bar jau tokia tarptautinė būseną, kad kiekvienu metu gali pratrūkti Trečias pasaulinis karas.

**KARO GRĖSMĖ KASDIEN
DAROSI DIDESNĖ IR
PAVOJINGESNĖ**

Šiandien sunku pasakyti, kur tas pavojingas židinys yra didesnis — Konge, Kuboje, Berlyne ar dar kur kitoje vietoje, kur gal mažiausia galima tikėtis.

Kongas, vos gavęs nepriklausomybę, iškart perėjo į chaosą.

**KONGO SUIRUTĖ
IŠSAUKĖ
VADAS LUMBUMBA,**

pats pakurstęs kongiečius „su doroti baltuosius“. Jis Maskvos auklėtinis ir jis gerai mokė jo tą išprovokuoti, nežymiai pradžioje „patares“ baltiesiems išsikraustyti. O jo valstybėje lig dabar dar yra kanibalų ir jo kareiviai dar puslaukiai, — todėl prasidėjo „baltųjų dorojimas“. O kai belgai pradėjo gintis, tai Maskvos auklėtinis tuojau kreipėsi savo globėjų pagalbos... Dabar ir vyksta kova, ne tiek dėl Kongo, kiek didžiųjų jėgų tarpusavy.

**YPATINGAS SOVIETŲ
SUSIDŪRIMAS
SU AMERIKA.**

JAV ir kitos valstybės pasisakė, kad Kongo padėtis susitvarkyti tarptautinė organizacija — Jungtinės Tautos. Bet Lumbumba kombinuoja, kad JT „perlėtai veikia“, esą sovietai greičiau veiktų... Tai, JTO Saugumo Taryboje Amerikos atstovas turėjo padaryti

**ULTIMATYVINĮ JAV
PAREISKIMĄ:**

JAV neprileis, kad sovietai į Kongo siųstų kariuomenę.

Maždaug tokia pat būsena ir su Kuba. Ir dėl Kubos JAV yra padariusi tokį pareiškimą. Būdinga, kad Maskvoje viešdamas Kubos karo ministeris Castro Raul, Fidel brolis, nors ir dėkodamas Chruščiovui už pagalbą, bet pasakė, kad savo „pagalbą“ Chruščiovas pasiūlęs Kubos neprašytas...

Gal dar rimtesnė padėtis ties Berlynu, kur, kaip teigia slapti šaltiniai,

**SOVIETAI BERLYNĄ
IMSIA PER MĖNESĮ
LAIKO.**

Gal tai sąmoninga provokacija tikslu nukreipti dėmesį nuo kitų pavojingų vietų, kuriuos galimas dalykas, yra parinktos pirmuoju taikiniu. Tą žino tiksliai tie, kas tuos sumanymus planuoja, Vakarai gi tik tai ginasi, visa iniciatyva yra

sovietijos rankose. Todėl susidaro tokios sąlygos, kad

**KALTININKAI TRAUKIA
ATSAKOMYBĖN
KALTINTOJUS...**

Taip JTO Saugumo Taryboje atsidūrė atsakovu JAV... Ir dabar stovi klausimas, labai aštriai, kaip bus išnarpalios sovietinės diktatūros sukeltos painiavos? Būsena labai trapi. Kiekvieną minutę gali pratrūkti karas.

**JUODA MASKVOS SAŽINĖ
DĖL PABALTIJOS
OKUPACIJOS**

Rusijos oficiozas „Pravda“ per du numerius garbino „šlovą“ Pabaltijo valstybių okupacijai. Vis dėlto prisipažino, kad „dvacet liet nazad — v 1940 godu — pri beskoryst noi pomošči narodov Sovietskogo Sojuza“... Lietuvoje „vov vosstanovili“ sovietų valdžią, kurios niekad nebuvo. Tiksliai „pagalba“, bet kad raudonoji armija Lietuvą okupavo, to nemini. Tie patsys „sveikinimai“ ir Latvijai, ir Estijai. Tat Pabaltijo valstybių okupacija tęsiama. Nauji muravjo vai, Maskvos pastatyti, valdo Lietuvą. „Nei žodžio, nei rašto“, — viskas užgniauzta. Kas okupacijai nepasiduoda tie į Sibirį, į katorgas, į mirtį... Tokia „didžiojo brolio“ valia

KITOS ŽINIOS

— JAV partijų konvencijoje iškeliamos kandidatūros ir prezidentus. Demokratai iškelė J. Kennedy ir vicepr. H. Jonson; respublikonai šią savaitę išrinko Nixoną ir, spėjama, vicepr. Lodge.

— Amerikos valstybių taryba išaiškino, kad pasikėsiniama prieš Venezoelos prezidentą su organizavo Dominikos diktatoriaus Truilio.

— ALTo sekr. dr. P. Gri gaitis respublikonų konvencijai davė politinių patarimų, kurie liečia okupuotą Lietuvą ir kitus pavergtus kraštus.

— JAV pagavo Maskvos šnipą su diplomatinio pasu, kuris verbavo amerikietį padaryti JAV miestų nuotraukas iš lėk tuvo, — tai P. Ešov.

— Nuo Kongo valstybės atsiskyrė Katanga, kuri pasiskelbė savarankiška.

— Kubos byla Saug. tarybos perduota Amerikos valstybių tarybai.

— Japonijos komunistas min. pirm. Kiši perdūrė peiliu.

— Kanada siųs į Kongą karą dalini.

— Kuba nusavino JAV įrengtus cukraus fabrikus. JAV pasakė pirkti Kubos cukrų. Už tai Kuba apskundė JAV ekonomine agresija...

— Eisenroweris ir Macmillanas pasiuntė Chruščiovui notą, kurios sako kad jo laikysena provokuojanti. Ko jis tuo siekia?

— Macmillanas atskrido į Washingtoną.

— Kanada tariasi su JAV dėl atominių ginklų.

— Lietuvos laivai, po žvejybos priedanga, šnipinėja Kana dos pakrantes ir telefono kabelius su Europa.

— Kubos katalikai pasisakė prieš komunizmą Kuboje.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

„Nepriklausoma Lietuva“ su sirūpinusi spauštuvės pertvar kymu, prašo visus NL prenumeratorius ir skaitytojus bei visus tautiečius paremti Mašinų Fondą. Juo greičiau tai bus padarytas, juo skaitytojai bus daugiau patenkinti. Šis persitvarkymas yra daromas kaip tikslai NL skaitytojų ir Spaudos Bendrovės NL šerinininkų naudai. Todėl labai malonu, kad šis prašymas susilaukia konkretaus atsiliepimo. Štai vėl mūsų lietuviškojo židinio palaikytojai ir rėmėjai:

Gustaitis Algirdas,

Los Angeles, Calif., \$ 10.00

Veiklus spaudos, filmo ir muzikinių sumanymų lietuvių naudai asmuo, koks yra A. Gustaitis, NL Mašinų fondui atsiuntė 10 dol. su raštelio: „Jau seniai rengiuos paremti Jūsų gražią spaudą, įdant ji būtų žavesnė išvaizda, tvirtesnė doleriu. Pagaliau įstengęs nugriebti „atliekamą“ dešimkę, štai, prisiunčiu. Laukiu vėlo sėro. Nuoširdžiai lietuviškai Jūsų Algirdas Gustaitis“. Ar ne gražus gestas iš tolimosios Montrealiui Kalifornijos?

Skardis Jurgis,

Sault-Ste-Marie, Ont. 20.00

P. J. Skardis užsukęs į NL redakciją tuojau parciškė, kad pirmasis jo atsilankymas su

šeima NL, būtų atžymėtas įnašu, Apžiūrėjęs NL Spauštuvę, p. J. Skardis pareiškė: „Ma tau, kad jums reikia pertvarkyti ir pagerinti spauštuvę. Visi NL skaitytojai tikrai gali padaryti šią mažą 20 dol. investaciją“.

Gustaitis Algirdas,

Los Angeles, Calif., \$ 10.00

Veiklus spaudos, filmo ir muzikinių sumanymų lietuvių naudai asmuo, koks yra A. Gustaitis, NL Mašinų fondui atsiuntė 10 dol. su raštelio: „Jau seniai rengiuos paremti Jūsų gražią spaudą, įdant ji būtų žavesnė išvaizda, tvirtesnė doleriu. Pagaliau įstengęs nugriebti „atliekamą“ dešimkę, štai, prisiunčiu. Laukiu vėlo sėro. Nuoširdžiai lietuviškai Jūsų Algirdas Gustaitis“. Ar ne gražus gestas iš tolimosios Montrealiui Kalifornijos?

Visiems vajeaus dalyviams nuoširdžiai dėkojame ir prašome atsiliepti daugiau tautiečių. Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ **Valdyba.**

Dideli lietuvių seimai

PITTSBURGE

Liepos 8—14 d. vyko didžiuliai Amerikos Lietuvių Seimai: Tautinės Sandaros, Tėvynės mylėtojų draugijos ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Sandara yra lietuvių liberalų demokratinė organizacija, veikianti nuo 1914 m. Jos steigėjais, tarp kitų, buvo visai lietuvių tautai labai plačiai žinomi ir nusipelnę vyrai, kaip dr. J. Šliūpas, prof. A. Rimka, ministeris Br. Balutis, dr. K. Drangelis ir kiti. Sandaros laikraštis, Sandara, leidžiamas Čikagoje, jį redaguoja ALT išdirdininkas Mykolas Vaidyla.

Sandarai ir Seimui pirmininkavo St. Gegužis. Jis ir vėl išrinktas Sandaros prezidentu, viceprezidentais išrinkti dr. K. Drangelis iš Čikagos ir inž. A. Čaplikas iš Bostono.

Sandara per savo atstovus įeina į ALTą ir į Balfą. Be to, labai daug sandariečių yra SLA ir Tėvynės mylėtojų draugijos nariai. Seimo darbuose pirmoje vietoje stovėjo ir priimta rezoliucija Lietuvos laisvinimo reikalais. Toliau šalpa, lietuvių, kuri Sandaroje labai augsta, tai išlaikoma ir kt.

Tėvynės mylėtojų draugijos seimui vadovavo M. Vaidyla; jis yra ir draugijos pirmininkas. Darbai sukosi apie knygų leidimą. Tai labai garbingas organizacijos darbas. Jį savo vardą labai augštai iškėlė 1910 m. išleidu si visus Vinco Kudirkos raštus. Paskutinė knyga prieš 4 m. buvo išleista Lietuvos Istorija dr. V. Sruogienės parašyta.

Dabar ruošiamasi išleisti naują vertingą Lietuvos žemių aprašymo knygą, kurią redaguoja Br. Kviklys. Pasirodė toks medžiagos gausumas, kad

Rodezija maištauja dėl nepriklausomybės paskubinimo. — Maskva atsiuntė „jaunimo delegaciją“ į lotynų Amerikos jaunimo kongresą, kuri, Maskvos nurodymu, Kubos diktatorių organizuoja. Meksika atsakė dalyvauti.

— Rodezija maištauja dėl nepriklausomybės paskubinimo. — Maskva atsiuntė „jaunimo delegaciją“ į lotynų Amerikos jaunimo kongresą, kuri, Maskvos nurodymu, Kubos diktatorių organizuoja. Meksika atsakė dalyvauti.

Naujienos iš pasaulio sostinės

EGZILŲ ORGANIZACIJŲ CENTRAL,

gyvai reiškiasi apvaikščiudami „Pavergtųjų Tautų Savaitę“, kurią prez. Eisenhoweris paskelbė liepos 17 — 23 dd. Ma nifestai, proklamacijos ir rezolucijos kartojamos visų Sov. Rusijos pavergtųjų tautų, New Yorke išeinančioje spaudoje, bet nemaža dalimi ir di džioje New Yorke spaudoje.

Šis metas ypatingai palankus sudominti amerikiečius, kuomet Kremliaus pirštai per Kubą siekia gražiosios Floridos pakrantes ir kuomet Kremlius pasišovęs savo agresijai į Kongo.

**PAVERGTŲ TAUTŲ
SAVAITĖ,**

liepos 17 d. New Yorke buvo pradėta Šv. Patriko katedroje, dalyvaujant pačiam kardinolui Spellmanui, Šv. Jono protestantų bažnyčioje. Abiejose bažnyčiose galėjo būti apie 6000 dalyvių, kurie iš pasakytų pamokslų gerai suprato apie pavergtąsias tautas ir apie ko minizmo agresiją.

VĒLIAVŲ PAKĖLIMAS

Liepos 17 d., 12.30 minia žmonių buvo susirinkusi prie PET pastato pagerbti vėliavų pakėlimą. J. V. ir 9 pavergtųjų tautų vėliavos buvo keliamos grojant atitinkamos tautos himnais. Iškilnėms vadovavo PET Seimo pirm. Dr. Zenkl, pereiksdamas, kad pasaulyje nei taikos, nei ramybės nebus, kol bus pavergtos Europos tautos, kol bus Europa suskaldyta.

Prel. Jonas Balkūnas, rodydamas į antroje gatvės pusėje esančias Jungtines Tautas, labai energingai perskaitė manifestą ir pabrėžė, kad JT, turi išspręsti visų pavergtųjų tautų klausimus ir visas tautas įvesti į laisvųjų tautų organizaciją.

Ta proga lietuviai dalino lapelius, kuriuose nuotraukomis buvo įrodyta, kad Šv. Mykolo bažnyčia Viėniuje iš lauko atrodo, kaip bažnyčia, o jos viduje sukurta statybinė medžiaga, kaip vienas turistai, slap tai padarė jos vidaus nuotrauką.

**JUNGT. TAUTOMS PRIMI
NĖ IR LIETUVOS
OKUPACIJĄ**

Liepos 19 d., J. T. svarstė Kubos skundą prieš JAV-bių taritimą ekonominę agresiją.

Henry Cabot Lodge, atsakydamas į Sovietų Rusijos atstovo Sobolevo kalbą, tarp kita pareiškė, kad jis, Sobolev, Amerikai primena 1846 metus, ku

riais amerikiečių armijos daliniai buvo Meksikoje. Rusija gi 1848 m. uždėjo savo jungant Uzbekijos, Tadžikijos, Turkmenijos ir kitų centrines Azijos tautų ir iš ten nepasi traukia.

Lodge sako: „Jis primena mūsų buvimą Meksikoje 1846 m. Tačiau mes Meksikoje ne buvome šimta metų. Taigi čia yra skirtumas. Jisai (Sobolev) dedasi užtarėjų mažųjų tautų, tačiau Latvija, Lietuva ir Estija buvo Sovietų Sąjungos prarytos ir tai atmintyje jaunų žmonių — tai neįvyko seniai — ir Lenkija, Čekoslovakija, Bulgarija, Rumunija ir Rytų Vokietija padarytos satelitais. Toliau Lodge priminė ir Vengriją, kuri buvo pavergta satelitu ir 1956 metais brutališkai prislėgta. Jungtinių Tautų Generalinė Asambėja ta tai pasmerkė 60-timi balsų prieš 10.

**SIŪLOMA PADIDINTI
IMIGRACIJOS KVOTA
Į AMERIKĄ**

JAV-bių prezidentas Kongresą ragino kad dabar veikiant imigracijos kvota — 154,000 metams — būtų padidigubinta.

Kovo 18, 1960 m. pilnas sąrašas norimai padidinti kvotos normą paskelbtas Kongreso knygoje, iš jo matome, kad 1950 m. Lietuvos kvota buvo 384, ji norima padidinti iki 1,837 metams, Latvijos kvota 1950 m. buvo 235 — padidinti iki 1,871 ir Estijos 1950 m. buvo 115 ir pakelti iki 654 asmenų.

**VALST. LIAUDININKŲ
VADOVYBĖS RINKIMAI**

vykdomi šiuo metu korespondenciniu būdu. Kandidatais išstatyti žinomi šios politinės srovės veikėjai, pvz., J. Audėnas, S. Baltūsis, J. Bertasius, Dr. J. Brundza, Dr. J. Gudauskas, Z. Dailidka, J. Daugėla, A. Gargasas, Dr. K. Karvelis, G. J. Lazauskas, M. Mackevičius, Dr. J. Pajaujasis, A. Sugintas, K. Škirpa, L. Šmulskštys ir kiti. Nariai balsuodami pasirenka daugumą kandidatų iš vieno šių dviejų rajonų: New Yorko - Washingtono, ar iš Čikagos — Detroito — Clevelando, kad išrinktisiems, gyvenant arčiau vieni kitų, lengviau būtų galima susisiekti bei dirbti.

Laiškai su balsavimu korelelmis gražinami Rinkimų K-jai iki rugpjūčio 7 d. Šiuo adresu: T. Miglinas — 5821 So. Maplewood Ave, Chicago 29, Ill.

MONTREALIS

**JUOZO LUKOSEVIČIAUS SU RŪTA ŠLIŽAITYTE
VESTUVĖS**

liepos 16 d. buvo savaimingos ir ypatingai gražios. Jaunąjį Aušros Vartų bažnyčioje prie altoriaus atvedė dėdė M. Lukošius, vykdęs brolio testamentą, o jaunąją — švogeris L. Girinis. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo jaunojo brolio Jono vaikai — Aušra ir Dainius, pamergės ir pabrolio pareigose. Sutuokė AV Klebonas T. J. Bo revičius, SJ, gražiomis ceremonijomis, kurių metu giedojop. solistė E. Kardelienė.

Po šliūbo AV salėje vyko iškilmingi vestuviniai pietūs, kuriuose, kaip ir visose vestuvėse dalyvavo beveik vien jaunųjų giminės: iš jaunojo pusės dėdė M. Lukošius su šeima ir broliai — Jonas ir Petras su šeimomis ir seserys — p. Kubilienė, p. Povilaitienė ir p. Juodienė su šeimomis, iš jaunosios pusės — pp. Giriniai, pp. H. Adomoniai ir pp. Kalvaičiai.

Piukios, skoningai paruoštos, puotos tvarką vedė Dr. B. Povilaitis, talkinamas L. Girinio. Visi puotos dalyviai jaunavedžiams pareiškė gražiausių linkėjimų. Ypatingai gražių žodžių pasisakė Klebonas kun. J. Borevičius, M. Lukošius. Jautriai broli Juozą sveikindami apibūdino broliai ir visos

trys seserys, kurioms Juozas, kaip vyresnis, nuoširdžiai padėjęs mokslus eiti ir gyvenimą, atėiti ruošti. Prie visų sveikinimų prisidėjo pp. Kardeliai, linkėdami laimės ir gyvenimo sėkmės. Jaunavedžių porai giedota ilgiausių metų, įteiktadovanų, skaityta gauti sveikinimai raštu bei telegramomis.

Jaunasis, atsiliepdamas į sveikinimus, jautriai prisiminė tėvus ir drauge su žmona visiems dėkojo. Solistei, pagražinusiai sutuoktuvės, dėkojo skyrium.

Laikantis letuviško papročio, vestuvės nutęstos į sekma dieną, kuris praleistas „jaunosios pusėje“ — pp. Girinių ūkyje prie Laplaine, P. Q., kur taip pat buvo gražios vaisės ir iškyla į gamtą. Laimės ir sėkmės sukurusiems lietuviškos šeimos židini!

— Lenkijoje vargstantiems lietuviams Balfas nuolat siunčia rūbų ir vaistų siuntas. Centro valdyba paskyrė 500 dol. specialiai mokslus einančiam jaunimui padėti, už kuriuos bus nupirkti ir nusiųsti naujų Vilniaus pedagoginio Instituto akademinių choras, vado vaujamas Klemenso Griauzdės, su koncertais lankėsi Raseiniuose, Kelmėje, Šiauliuose, Klaipėdoje ir kitose vietose.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.
Domicil 6-6220
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.
Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America. \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Kova už laisvę sovietijoje

„NESULAIKYTI UPĖS BĖGIMO...“

„Nors ji ir bėgtų pamažu“... Tai yra tiesa, kuri dabar ypač reikšminga... sovietijoje.

Maskvinė diktatūra, atrodo, kietai laiko žmones, „v jože vych rukavicach“, o vis dėlto laisvės troškimas žmonėse ne tikrai gyvas, bet karštas ir ne paprastas gajus. Jis nesulaiko mai kyla.

Štai, sovietijoje susektas slaptas fabrikėlis, kuris gami no patefono plokšteles su „ame rikonišku“ rok-n-rol. O sovietinis jaunimas aistringai šoka. Šoka pasislėpęs rūsiuose, po grindžiuose, slapta... Ir nieku, nei koncentracijos stovyklo mis, nei kalėjimais, nei studen tų metimu iš universitetų so vietiniai „galiūnai“ negali to sulaikyti.

Ir dar daugiau. Štai, išsivystę slaptoji, kont rabandinė, prekyba. Sovieti jos žvejų laivai varo didelį „biz nį“, kuris skaičiuojamas milio nais. Žinoma, ne vieni žvejų laivai tą daro. Bet ypač — žve jų laivai. Kodėl? Reikia spėti, kad jie turi daugiau galimybių. Tur būt jie kokių nors būdu „prasimano“ užsieninės valiū tos, kuri sovietijoje žiauriai su varžyta. Yra konstatuojami at vejai, kad tūluose uostuose, kur jie įplaukia, viskas išper kama... Bet pažymėtina, ne paskutinėje vietoje — tos pa čios patefono plokštelės.

Amerikiečiai turistai sovieti joje apgulami ypač rusų jauni mo ir yra prašomi — rašalinių piešėlių. Žvejų laivai, sugrįžtantieji į sovietijos uostus, apspintami ypač jaunimo, kuris prašo... amerikoniškų dalykų.

Ar ne praeikimas? Kuo dau giau Maskvos diktatoriai siau tėja prieš Ameriką, tuo dau giau Rusijos jaunimas Ameri ka domisi, tuo labiau mėgsta ir vertina visa amerikoniška.

O gal tikrai amerikoniškiems daiktams ta meilė?

Antipol ne. Tie amerikoniš ki daiktai įskambiai rodo, ir įro do, kad Amerikoje yra laisvė, kurios nėra Rusijoje. Kad Ame rikoje yra gyvenimas, kokio Rusijoje nėra. Kad Amerikoje yra sąlygos, kuriose galimas ki toks gyvenimas, kitokia kūry ba, kitokia gamyba, kitokios mintys, kitoki darbai ir kitoki daiktai... Ir Rusijos jaunimas — ir sąmoningai ir intensyviai — veržiasi į tą gyvenimą, ku rio Rusijoje nėra; siekia tų gy venimo sąlygų, kurias sovieti nė diktatūra skandina ir tren pia.

Laisvė — milžiniška trau kiamoji jėga, ir sovietijai tik rai „neuztvenkti upės bėgi mo“! Tai liečia pačius rusus. Betgi Rusija turi pavergusi apie 150 tautų. Ir mums labai rūpi visų jų laisvę ir neprikla ūmybę, kurios jie yra netekę jau prieš daugelį metų. 150 Rusijos pavergtų tautų ilgu metus neša rusų kolonializmo vergiją, kaip Afrikos tautos ja mešė ligšiol. Bet Afrikos tau tos jau gauna laisvę ir nepri klausomybę. Trumpu laiku su sikuria apie 20 naujų Afrikos valstybių. Ir šis ryškus faktas neabejotinai itaigoja Rusijos

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

SPORTAS NUO DERGIMO NEPAGERĖS

Kaip jau esu minėjęs, birže lio 1 d. vilniškis Sportas at spausdino straipsnį „Nupirktoji šlovė“, kuriame įvairiais žo džiais yra šmeižiami N. Lietu vos krepšinio rinktinėje žai džiusieji Amerikos lietuviai - krepšininkai, o ypač Pr. Lu binas. Tą Sporto Nr. persiun čiau vienam bičiuliui ir Los An geles, prašydamas perduoti jį Pr. Lubinui, kartu duodant šio laikraščio puslapiuose atsaky mą okupantui ir nepamatuotus jo puolimus. Šiomis dienomis susilaukiau ir atsakymo. Laiš ke rašoma. Mielas bičiuli K. Baronai, šiandien buvau pas Praną Lubiną su Paties pri siųstu Sporto laikraščiu, lei džiamu Vilniuje. Esame nuo monės: ir taji komunistinio der gimo straipsnį neverta atsaky ti, nes atsakymas paskatintų bolševikus drėbti daugiau pur vo. Jie visad panaudos ką ir kaip nori, savaip išversdami. Jų tikslas niekinti viską, kas gražu, lietuviška: jų tikslas iš lietuvių širdžių išplėšti gražius jausmus, įbrukti kruvinojo ko munizmo perus. Filmas — Lie tuva Europos nugalėtoja — duoda gerą atsakymą į komu nistų siautėjimus“. Nežinau, ar teisingai Pr. Lubinas pasielgė. Okupantui vertėjo duoti atsa kymą ir nepamatuotus puolimus, o gražiai paruoštą filmą Lietuvai — Europos nugalėto jai, Kanadoje numato rodyti Hamiltono LSK Kovas.

LIETUVOS FUTBOLO PIR MENYBĖS PASIBAIGĖ.

Tiesa, aiškūs yra tik augšto sios lygos atsiveikintojai — Kauno Lima ir Šiaulių Statybni ninkas, nes dėl pirmos vietos turės dar kartą žaisti Vilniaus R. Žvaigždė ir Šiaulių Elnias, surinkę vienodą taškų skaičių. Pirmenybių lentelė atrodo taip:

1. R. Žvaigždė Vilnius — 40: 19 — 30 t.
2. Elnias Šiauliai — 52:29 — 30 t.
3. Linų audiniai Plungė — 30: 23 — 29 t.
4. Inkaras Kaunas — 36:22 — 26 t.
5. Spartakas Vilnius — 54: 40 — 24 t.
6. Meioratorius Kretinga — 33:38 — 24 t.
7. KKI Kaunas — 34:38 — 19 t.

Ilkamečiui skyriaus pirmininkui

JUOZUI LUKOŠEVIČIUI IR RŪTAI ŠLIŽAITYTEI,

sukūrusiems lietuviškos šeimos židinį, saulėtos ateities linki

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio
Montrealio skyriaus Valdyba.

Latviai komunistai buvo pri versti „išrinkti“ tą žmogų par tijos antruoju sekretoriumi 1960 m. vasario mėn. suvažia vime.

Opozicija, tačiau nekapituliu vo. Nei Berklavs, nei kuris ki tas labiau žinomas jo šalinin kas „savo kaltės neprisipažino“ ir „neatsiprašė“, kaip kad pa gal rusišką ritualą panašiais at vejais priimta. Daugelis parti jos sritinių komitetų pranešė centriniam komitetui Rygoje, jog jie laiką Berklavo ir jo ša lininkų liniją tikrą ir teisingą. Panaši akcija vyko ir kitose Pa baltijo valstybėse. Dėl panašių priežasčių buvo šių metų pra džioje Lietuvoje iš pareigų at leisti viceministeris pirminin kas Kazys Preikšas, socialinių reikalų ministeris Juozas Stim burys, sveikatos reikalų minis teris Alfons. Dirsė ir Lietuvos Augščiausiojo Teismo vicepi rmininkas Vl. Deksnys. Jau per nai vasarą, nors tik šiemet te buvo paskelbta, iš pareigų bu vo atleisti Vilniaus univ. rek torius Bulavas ir Pedagoginio Instituto direktorius Laužikas.

8. Baltija Klaipėda — 31:38
19 t. ž
9. Panevėžio MSK — 39:47
— 17 t.
10. CF Mariampolė — 26:45
— 17 t.
11. Lima Kaunas — 27:42 —
16 t.
12. Statybinkas Šiauliai —
32:53 — 13 t.

Iš B klasės į augštąją lygą ieina KPI ir Vilniaus Lokomo tyvas. Be abejo, įdomiausios augstosios lygos pirmenybių rungtynės buvo tarp Plungės ir Šiaulių Elnio, kurias stebėjo beveik 4 tūkst. žiūrovų. Jeigu rungtynes laimėtų Plungė, jie taptų Lietuvos meisteriu, o lai mėjus Šiauliams — jie suren ka tiek pat taškų, kaip ir Vil nius. Be abejo, Šiauliai pasta tē viską ant vienos kortos ir rungtynes laimėjo gan augšta pasekme 4:1.

VENGRIJOS BOKSININKAI

lankėsi Lietuvoje. Jų rungtynės su lietuviais Kaune stebė jo beveik 10 tūkst. žiūrovų. Ir mūsiškiai neapvyklė bokso ger bėjų, nes rungtynes prieš veng rus laimėjo 6:3.

Taip pat, liepos 9—10 dd. Vilniuje lankėsi JAV jaunieji stalo tenisininkai. Susitikimų paklėms pranešime ateinan čios savaitės Nr.

TRUMPAI IS LIETUVOS

— Tarptautinėse lengvo sios atletikos rungtynėse Ma skvoje dalyvavo ir lietuviai. Ėjikas A. Mikėnas iškovojo antrą vietą 20 km nuotolyje, o Baltušnikas disko metime užė mē trečią vietą, numetęs įran kį 55,31 m. Silpnai pasirodė B. Zalagaitytė ir užėmė jieties metime devintą vietą.

— Kaunas, surinkęs bendrą 213 taškų skaičių, laimėjo Lie tuvos mokyklų lenktynės, ant ras buvo Vilnius, treičias Pane vėžys, toliau Mariampolė, Klai pėda, Šiauliai, Telšiai, Kėdai niai ir tt.

— Spartako draugijos eilėse esą 15.000 sportininkų.

— Vyksta pasiruošimai Pa baltijo dviračių lenktynėms. Jos prasidės Taline rugpjūčio 4 d. ir visas maršrutas eis iš Estijos sostinės į Tartu, Aluks ną, Valmierą, Rygą, Šiaulius, Kelmę, Kauną ir Vilnių, kur

JUOKDARIAI...

PAKLAUSIMAS ROJUI MIZARAI

Mizara „Laisvėje“, neva at sakinėdamas į klausimus, sako, kad Lietuva nėra okupuota, kad nėra rusų valdoma ir kad Lietuva esanti savarankiška valstybė.

Kad Mizara meluoja, jis pats geriau žino, negu mes. Bet jeigu yra taip, kaip Miza ra sako, tai kodėl Lietuvos var dc niekur nėra, kur kalbama apie Sovietų sąjungą? Štai „Pravda“ birželio 28 d. laidoje Nr. 180(15304) paskelbė ko munikatą apie socialistinių ša lių komunistinių ir darbininkų partijų atstovų susitikimą. Ta me komunikate suminėtos šios „socialistinės šalys“: Albanija, Bulgarija, Vengrija, Vietna mas, Vokietija, Kinija, Koreja, Mongolija, Lenkija, Rumuni ja, Sovietų Rusija ir Čekoslo vakija. Lietuvos gi nėra. Tat, kaip gi yra: ar Lietuva ne „so cialistinė respublika“, ar Lie tuva įjungta į Sovietų sąjun gą ir jos jau nėra kaip sava rankiškos vastybės?

Paaiškink, draugas Mizara.

KAS ARČIAU LOVIO...

J. Yla „Liaudies Balse“ ra šo: „Kas arčiau lovio, tas turi daugiau progų pasipinigauti“. Todėl ir Lietuvos komunistai taip isikibę į lovį ir nieko ne prileidžia prie jo, nes girdi tik tai jie geriausia moka pasipini gauti, kaip sako J. Yla.

PRIEŠ 20 METŲ,

birželio 15 d. Rusijos kariuome nė įsiveržė į Lietuvą ir ją oku pavo. Okupacija tęsiasi ir da bar. O „istorijos mokslų kandi

TRUMPAI IS VISUR

— Maskvos baseine pasibai gė SS šuolių į vadenį pirmeny bės. Europos meisterė A. Ka reckaitė — Pipynienė užėmė antrą vietą, lygiai kaip ir jau nių grupėje kaunietis Ziapkus. — SS augstosios futbolio ly gos pirmenybėse Vilniaus Sp artakas sostinės stadione sužai dė su Maskvos Lokomotyvu lygiomis — 1:1. Vilniečiai ir toliau palieka paskutinėje len telės vietoje. Reikia pažymėti, kad užsienio spauda vilnie čius atžymi kaip „Spartak Wil na“ nieko nerašydama kaip apie Lietuvos atstovą.

— Vokietijos futbolio meis terio vardą laimėjo HSV Ham burg komanda baigmėje nuga lėdama 3:2 žinomą FC Koeln vienuolikę.

— JAV lengvosios atleti kos pirmenybėse du nauji re kordai atsiekti šuolyje su kar timi ir į augštį.

— Brazilijos futbolio koman da Flamengo beveik paskutinę dieną atsakė vykti į Maskvą.

— Lenkijos futbolio rinkti nē netikėtai nugalėjo Bulgari ją pasekme 4:0. Kiti susitiki mai: Helsinkyje švedija įveikė Suomiją 3:0 ir Oslo m. Austri ja laimėjo prieš Norvegiją 2:1.

— Estijos mieste Tartu įvy ko didelės jieties metimo varžy bos žinomo estų metiko G. Su ulės atminimui (jis dar Estijos nepriklausomybės laikais įietį numetė 75,93 m). Čia naują Latvijos moterų rekordą pasie kė I. Jaunzėmė. numesdama įrankį 55,73 m. Vyrų grupėje nugalėjo estas Valman — 79, 21 m. prieš savo tautietį Pamą — 76,61 m ir latvi Graudulį 73,89 m.

— Į SS-gos krepšinio rinkti nę įtraukti yra šeši žaidėjai iš Maskvos, penki iš Rygos ir po du iš Tbilisio ir Kijevo.

— Amerikietis Johnsonas at siekė naują pasaulio dešimtko vės rekordą, surinkęs 8638 taš kus. Ankstyvesnis rekordas priklausė ruvi V. Kuzneco vui. Bendrai, amerikiečiai, leng vosios atletikos pirmenybėse parodė augštą klasę: J. Tomas iššoko į augštį 2,23 m, o D. Bregas su kartimi 4,80 m. Į Nukelta į 7-tą psl.

datė“ A. Butkutė - Ramelienė rašo, kad, girdi, „1940 m. bir želio viduryje, vadovaujant Lie tuvos komunistų partijai, pra sidėjo masinis revoliucinis dar bo žmonių judėjimas fašisti nei vyriausybei nuversti, bur žuazija priversta buvo trauk tis“...

Tai yra „istorijos mokslų kandidatės“ klidėjimas. Jei gu Lietuvoje yra nemokamas ligonių gydymas, tai tegul pa sirūpina sveikatos „ministras“ šią psichiškai sutrikusią mote rį pagydyti, jeigu yra dar to kia galimybė.

Beprotė rašo, o „Liaudies Balsas“ skelbia, nors pats ge rai žino, kad Lietuvoje jokio liaudies sukilimo nebuvo ir kad birželio 15 d. Rusija įvedė sa vo raudonąją armiją ir ją oku pavo.

Tą faktą keliais atvejais iš kilmėse minėjo Paeckis ir dėko jo už tai sovietijai.

TAI NEATSAKYMAS

„Liaudies balsas“, nepajėg damas atsakyti į NL straipsnį dėl blefinio Čruščiovo pasaky mo, kad Rusijoje panaikina mi mokesčiai, „šaiposi. Tai ne atsakymas. Argumentuotą NL straipsnį jūs nugriaukite argu mentais. Šito jūs nepadarysi te, nes NL parašė teisybę ir argumentavo rimtai ir nesu griaujamai.

IS PIRŠTO NEISLAUZTA

kaip tai mėgsta daryti Lietu vos okupacijos šaininkai iš „Liaudies balso“. Čruščiovas visą laiką grąšina atominėmis bombomis. Tat, nėra ko iš to šaipytis. Jeigu kils, kaip gra sina Čruščiovas, karas, tai Maskva pirmoji panaudos ato minius ginklus, kuriais visą lai ką grąšina Vakarams ypač Amerikai.

Mandrapypkis.

KUR atostogauti?

Kiekvieno žmogaus jėgos metų bėgyje išsenka ir joma atgauti reikalingas ramus poil sis, malonios atostogos. Mūsų vasarvietėje — Osterville Ma nor — Jūs rasite ramų malonų poilsį ir tikrai atgausite visas, per paskutinius metus išeikvo tas, jėgas.

Osterville Manor yra gražia me pušynais apaugusiame Ca pe Codo pusiasalyje prie At lanto, kur šilumos srovės van dens temperatūra 70—80 laips nių. Visi mūsų vasarvietės sve čiai naudojami uždaru (priva tišku) paplūdimiu, kurio šva rus smėlis dar po kelis kartus valomas ir sijojamas, „odėl į šį paplūdimį tegalima įeiti tik su atskirais leidimais, kuriuos parūpiname visiems svečiams. Prie paplūdimio yra automobi liams saugoti vieta, už kurią atskirai mokėti nereikia. Mū sų vasarvietės kainos yra labai žemos, įgas lyginant su kito mis panašiomis vasarvietėmis, todėl tikime, kad Jūs apsisprę site savo atostogas praleisti pas mus — Cape Code Oster ville Manor vasarvietėje.

Mes būsime labai laimingi, jei apsisprendę atostogauti su siesieksite su mumis ir praneši te kuriuo metu žadate atvyk ti, kad galėtume Jums rezervuoti kambarius, kad atvykę nebeturėtumėte jokio rūpesčio ir galėtumėte visą atostogų metą skirti poilsiui ir malonū mams.

Laukiame Tamstų praneši mų ir prašome klausiti, jei dar kiltų kokių nors neaišku mų. Mus galite pasiekti šiais adresais:

Osterville Manor, Inc.
Osterville — Cape Cod, Mass.
Telefonas: GArden 8-6991
arba Bostone:

265 C Street
So. Boston 27, Mass.
Telefonas: ANdrew 8-7730

Jūsų J. Kapočius.

Kodėl demonstravo Japonijos studentai?

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidento vizito atšaukimas Japonijoje ir ten vykusios triukšmingos demonstracijos daug kam iš mūsų sukelia visą eilę šių dienų Japoniją liečiančių klausimų.

Japonų istorija yra pati pa prasčiausia papasakoti, bet pati sunkiausia padaryti išvadas. Paprasta todėl, kad ją labai lengva išskirti ir izoliuoti nuo kitų tautų. Atskirti nuo Azijos žemyno, jie importavo išradimus ir idėjas, kurios jiems atrodė geros — ar tai buvo kiniečių rašyba V-tame šimtmetyje, ar sunkioji artilerija ir modernios mokyklos XIX-tame šimtmetyje. Per ištisus šimtmečius japonai džingais savo ypatingu sugebėjimu išvengti užvertimo importuojamais dalykais.

Keista rasiinė pietinių ir šiaurinių aziatų kombinacija, japonų žmonės

išvystė labai stiprią ir atsparią bendruomenę.

Tai buvo padariniai bei pasėkos sunkios japonų kasdienio gyvenimo kovos — gyventi ir išsilaikyti ant jų siaurų, perpildytų uolėtų salų, kurios dažnai kenčia audras ir žemės drebmėjimus.

Kraštas, kuris taip perpildytas gyventojais, kad galėtų leisti nereikalingą jų stumdymą ir kuris turi keistas etiketo bei mandagumo taisykles, pasidaro lyg koks stiprus susipainiojusių išpareigojimų tinklas. Japonijos trūkumų ekonomija ir didelis išdidumo jausmas išugdė tokią individualių santykių discipliną, kad svetimšaliai at rado tai nenatūraliai varžančių dalykų.

Toji pati suvaržymų disciplina gali būti labai pavojinga, nes laikinai atleistas nuo suvaržymų, studentas pasidaro dalyvis staugiančios demonstrantų minios, arba, kaip II-rojo pasaulinio karo pavyzdžiai įrodė, ypatingai mandagus japonų banko tarnautojas gali dalyvauti tokiuose baisiuose dalykuose, kaip Bataan mirties žygis. Toki prasiveržimai ar savos rūšies sproginiai užtinkami ištisai per visą japonų istoriją ir tai pasikeičia ir maišosi su labai ramiais ir tyliais kūrybinių pastangų laikais. Tačiau niekas ir niekuomet nepajėgė ir nepajėgs atspėti artėjančių pasikeitimų šiame pasibaisėtinais rate.

Netolima japonų praeities istorija

rodo, kad du bandymai buvo padaryti šiam pasikeitimui ciklui sulaužyti. Pirmasis bandymas buvo XIX-tame šimtmetyje — imperatoriaus Meiji perioradas; revoliucionieriškos modernizacijos periodas, kada jie bandė sekti ir pamėgdžioti viską, kas buvo vakarietiška, o tai buvo praktiškas pasisekimas, nes įvykęs modernizavimas pavojo tikrai militarizmo įrankiui. Gi antrasis bandymas, Jungtinių Amerikos Valstybių okupacijos Japonijoje laikotarpis, tai buvo lyg koks eksperimentas demokratinių principų įgyvendinime, bet grūdamas juos jėgos pagalba. Šis priverstinis demokratizmas atnešė japonams labai daug pasikeitimų, pradedant laisvais rinkimais, išlaisvintomis japonų policininkais, o baigiant amerikietiška barais, kino teatrais ir krautuvėmis.

Niekas šiuo laiku negali užtikrinti ir atspėti, ar šie amerikiečių atnešti gyvenimo palengvinimai yra gilesnio pasikeitimo ženklai. Toki šių dienų Japonijoje įvykiai, kaip studentų maištai ir demonstracijos rodo, kad tikras pasikeitimas įvyks tik po ilgų ir sunkių pastangų.

Toliau pažiūrėsime, ką apie Japoniją pasakoja amerikietis John D. Rockefeller IV, stu-

dentas iš žymios amerikiečių milionierių giminės, kuris ligi dabar studijavo ir gyveno Japonijoje. John D. Rockefeller, kurio pasakojimas toliau paduodamas, gyvendamas japonų studento dieta, sakosi nustojęs 20 svarų svorio.

„Gyvendamas japoniškame bendrabutyje su kitais japonų studentais, aš, kaip ir visi kiti, turėdavau bendrabučio šeimninkei kiekvieną rytą pasakyti, kada vakare sugrįšiu bendrabutin. Vieną rytą išgirdau, kaip mano geras draugas, japonas studentas Doi pasakė bendrabučio šeimninkei: „Šiandien aš dalyvausiu demonstracijose Tokio, ir todėl grįšiu neanksčiau kaip 7-tą valandą vakaro“. Doi yra ne komunistas ir jis, kaip ir dauguma japonų, labai palankiai nusiteikęs amerikiečiams. Tačiau Doi

demonstravo ne vieną kartą prieš Jungt. Amerikos Valstybių - Japonijos sudarytą saugumo sutartį

lygiai taip, kaip daugelis mano draugų japonų studentų.

Šis atsitikimas rodo, kad yra klaidinga amerikiečiams galvoti ir prileisti, kad dabartinės japonų demonstracijos yra vien tik smarkios ir įžulios komunistų mažumos darbas. Iš tikrųjų, tai yra produktas gilaus ir plačiai išsiplėtusio nusistatymo jaunų japonų žmonių tarpe, o kas įdomiausia, tai šis nusistatymas pagrindiniai nėra prieš amerikiečius.

Porą kartų netgi aš pats dalyvavau demonstracijose — ne kaip dalyvis, bet tik pasižiūrėjimui ir abu kartu buvau nerabinamas kitų dalyvių atsinešimu bei reakcija į mano dalyvavimą.

Nors tose demonstracijose aš buvau tik vienas matomas vakarietis ir aš turėjau būti gerai kitų demonstrantų matomas, nes esu 6 pėdų ir 6 colių augščio, o tai maždaug viena gerą pėdą augštesnis už vidutinio ūgio japoną, bet aš niekuomet tose demonstracijose neįsijaučiau jokio pavojaus.

Viena mano draugė amerikietė studentė buvo stebinančiai labai mandagiai sutikta ir priimta, kada ji nuvyko į demonstrantų štabą pasikalbėti su demonstrantų vadais. Jei jų demonstracijos yra ne pagrindiniai komunistų ir ne labai prieš amerikiečius, tai kodėl demonstruojama?

Atrasti atsakymą į šį klausimą reikia suprasti padėti vidutinio jauno japono. Japonų studentai šiandien negalvoja lygiai taip, kaip jų tėvai.

Pašaulinio karo pabaiga Japonijoje apvertė augštinėmis visais ten egzistavusias vertybes.

Ligi 1945-tų metų japonų jaunuomenė buvo mokoma tikėti ir pasitikėti neklaidingu ir su dievintu imperatoriumi. Po karo pabaigos imperatorius pa neigė savo dieviškumą, o budizmui susitraukus į rėšuto lukštą, visos ilgai galiojusios ir tvirtai nusistovėjusios tikėjimo ir religijos vertybės buvo tuo labai pažemintos.

Susidariusiam tuštumui užpildyti Jungt. Amerikos Valstybių okupacinė valdžia įvedė Japonijoje parlamentarinę vyriausybės demokratinę sistemą, pasėjo demokratišką galvojoimo sėklas japonų švietime bei auklėjime, suvaržė monopolistinį biznį ir stengėsi panaikinti bet kokio tipo feodalizmas.

Individualizmas buvo padrasinimas, karas bei karo pramonės buvo padėti už įstatymo ribų ir įvesta nauja puiki konstitucija. Japonijos ateitis atrodė labai šviesi, tačiau dabartiniai laikai nieko ypatingo gero nežadėjo japonų jaunuo menei.

Čia studentas atranda, kad jo tėvų nuomonė ir sprendimai rodo per daug persisunkę tradi-

KAUNE STATOMA NAUJA TELEVIZIJOS RETRANS LIAVIMO STOTIS

Kaune ne mažą miesto gyventojų turį televizijos aparatų. Tačiau esamoji televizijos laidų retransliavimo stotis ne galėjo iki šiol užtikrinti gero matomumo. Šiuo metu statoma nauja, 50 kartų galingesnė retransliavimo stotis, kuri turės 80 km veikimo spindulį, Statoma Žaliakalnyje. Montuotojai dabar dirbą jau 120 metrų aukštyje. E.

ASTRONAUTO KOSTIUMAS

Nebetoli tas laikas, kai žmogus išlips iš raketos Mėnulio paviršiuje. Kad astronautas būtų apsaugotas nuo kenksmingų aplinkos veiksnių bei pavojų, galėtų judėti, jam bus reikalingas apsauginis kostiumas. Jau iš anksto galima numatyti daugelį pavojų, su kuriais žmogus teks susidurti Mėnulyje. Tai — kosminis ir radioaktyvus spinduliavimas, meteoritai, kosminės dulkės, dideli temperatūriniai svyravimai.

Reikiama temperatūra kostiume galės būti palaikoma elektriniu apšildymu bei vėsinimu. Specialūs prietaisai turės automatiškai reguliuoti temperatūrą ties atskiromis žmogaus kūno dalimis. Atskira sistema palaikys pastovų slėgį ma, prie kurio žmogaus organizmas yra pripratus.

Elektroniniai įrenginiai nuolat seks kostiumo viduje angies dvideginio ir deguonies koncentraciją, reguliuos cheminius filtrus. Kad žmogaus veidą dengiančio skafandro permatomos plokštelės vidinėje pusėje nesikoncentruotų garai, ji turės būti dviguba ir elektriai šildoma.

Turimais duomenimis, švietos Mėnulyje yra 30 procentų daugiau, negu Žemėje. Kadangi ten nėra atmosferos, smarkiai keisis apšvietimo lygis. Todėl akims apsaugoti reikalingas prietaisas, kuris automatiškai reguliuotų šviesą, krantinčią ant astronauto veido.

Ekspedicijos dalyvių tarpusavyje ryšiams taip pat prireiks mažų matmenų radio imtuvų bei siųstuvų, veikiančių ultratrumpų bangų diapazone.

Kadangi mažiausias kostiumo aparatūros sutrikimas gali turėti labai rimtų pasekmių astronauto sveikatai ir gyvybei, reikalinga atskira elektroninė sistema, kuri sektų visų aparatų veiklą ir signalizuotų apie jų sutrikimus.

Nors astronauto apsauginis kostiumas, kaip matome, labai sudėtingas, tačiau jau dabar yra visos galimybės jį pagaminti.

cijomis. Jaunuolio tėvų socialinė padėtis dažniausiai nustato, koks ir kokios rūšies darbas jo laukia. Kada jaunuolis suranda darbą, tai dažnai patiria, kad jo kilimas ir viršų yra paretmas vyresniškumas, ir kad daugelyje atvejų jo darbas yra žemiau jo sugebėjimo, o dar daugiau žemiau jo ambicijos.

Kartais, kai aš turėdavau ilgesnius pasikalbėjimus su kuriu nors draugu — japonų studentu, tai man susidarydavo įspūdis, kad aš kalbuosi su save tikru stercoskopu, kurio viena dalis yra moderni, savęs jiešanti siela, o antroji pusė išauklėta senose tradicijose. Tokiame pasikalbėjime aš stebėdavau kuriojo dvilypę japono studento pusę su manim kalbąsi ir kaip abi jo pusės rungtyniauja tarpusavyje dėl galimybės išreikšti savo mintis. Japonų studentas ne tik kad nepasitiki senesnės kartos autoritetu, bet jis žino ir baisiai neapkenčia fakto, kad jis ir visa jaunoji karta yra vyresnės kartos skaitoma kaip nepatikima, nedrausminga ir trūkstanti aiškkaus dvasinio nusistatymo ir nuomonės, kad galėtų gudriai ir gerai vadovauti Japonijos ateičiai. Man atrodo, yra didelis plyšys ir skirtumas tarp jaunosnės ir vyresnės kartų gal-

Mosklo - Technikos naujienos

KNYGA APIE ILGO GIVENIMO PASLAPTĮ

„The Secrets of Long Life“ išleido du autoriai, dr. George Gallup ir Even Hill (išleido Bern. Geis Associates, 204 psl., 2.95 dol.).

JAV-se gyvena apie 29,000 žmonių, kurie yra senesni kaip 95 metų. Dr. Gallup ryžosi su sekti jų ilgo amžiaus paslaptį. Ilgaamžių atrasta visokiose profesijose, iš jų net 73% ilgą amžių pavadėję iš tėvų; didžioji jų ilgaamžių dauguma yra nuosaukūs valgyje, mažai geria svaigalų ir mažai rūko.

Apie pusę nebuvo vartoję alkoholio.

Asmenys, turintieji perdidelį svorį, yra daugiau linkę sirgti, mažiau atsparūs infekcijoms ir su jais būna daugiau nelaimingų atsitikimų kaip su liekaisiais. Persivalgymas pavojingas.

Amerikos Society of Actuaries, kurioje apie 2,000 ekspertų, tiria apdraudus draugijų su rinktas statistines žinias, išnagrinėję 5 mil. JAV žmonių likimą, susėkė tokių santykių tarp jų svorio ir amžiaus ilgumo: tarp sveriančių 20 svarų daugiau negu vidurkis, mirtingumas yra 10 proc. didesnis, kaip tarp turinčių normalų svorį. Tarp sveriančių 25 svarus virš normos, mirtingumas yra 25 proc. didesnis. Sveriantieji 50 svarų virš normos susilaukia 75 procentais didesnio mirtinumo. Mažiausias mirtingumas yra tarp tų, kurių svoris yra 15—20 svarų mažesnis negu vidurkis (pagal augštį ir amžių). Suliesėjimas prailgina amžių.

Pabaigoje dr. Gallup išryškina dėsnius, kurių laikantis galima savo amžių prailginti. Jis mano, kad būtų galima pasitenkinti tik pora pavalygimų per dieną. Gerai sveikatai reikalingas judėjimas, išsimankštinimas. Kas nuosaukia mankština, tas netaip greit kris kaip širdies atakos auka.

Dr. Gallup su savo talkininkais mokslininkais, pravedę nuodugnius ilgąamžių tyrimus, pabrėžia:

— Dabarties mokslas rodo, kad tikrasis kelias sutrumpinti savo gyvenimą yra — daugiau rūkyti, daugiau valgyti, daugiau gerti, daugiau rūpintis, mažiau mankštintis.

● **Nelaimių rekordas** šiemet pasiektas JAV, praėjusį vadin. „ilgąjį savaitgalį“, nors Kana doje konstatuotas didelis at sargumas ir santūrumas vairuotojų, už ką policija vairuotojams pareiškė padėką.

vojimo bei nusistatymo Japonijoje, negu kuriame nors kita me pasaulio krašte.

Gi visa tai, bent dalinai, patiesina japonų studentų maištingumą ir sukilėlišką dvasią.

Jaunų japonų priešingumas ir opozicija

Jungtinių Amerikos Valstybių — Japonijos saugumo paktui yra tampriai susijęs su jų jaunuolių giliu ir nesukrečiamu pasaulinės taikos troškimu. Pasaulio taika yra jų sapnas ir aspiracija, kuri pagrindžia bei motyvuoja visus jų veiksmus. Kaipio šio troškimo išdava, studentai norėtų matyti jų kraštą vykdančią tarpininko ir taikin toją rolę tarpe dviejų pasaulio blokų. Jie galvoja, kad Japonai svarbu išlaikyti neutralumą, nes kitaip negalėtų būti tarpininku, jei ji išpareigotų vienai ar kita pusei. Japonų studentai galvoja, kad jie yra labai realistinių pažiūrų.

Japonų studentai, kurie nepasitiki savo senesne karta, kurie nori taikos, kurie nesirūpi na komunizmu ir nežino kuo tai kvepia, yra labai apsiavę politinė kryptimi, kuria veda ma jų tėvynė. Gi dabartinė japonų vyriausybė, visiškai nekreipdama į jaunuomenės ištikimumą, glaudžiai rišasi ir

BIRŽŲ PILIES GRIUVESIŲ RESTAURACIJA?

Mokslinės - restauracinės - gamybinės dirbtuvės brigada pradėjo paruošiamuosius Biržų pilies restauravimo darbus. Vadovaujant archeologui Edmundui Skardžiui ir architektui Algirdui Urbšui, valomos ir gabenamos nuo piliakalnio pilies pastato nuolaužos, vykdomi architektūriniai bei archeologiniai tyrinėjimai. E.

NAUJAS METRO PAVYZDYS

Metro, kaip tarptautinio ilgio mato pavyzdys (eatalonas) šiuo metu yra platinos lazdelė, saugoma Sevro (Prancūzija) meteorologijos institute. Lazdelėje išgraviruoti žodžiai: „Visiems laikams, visoms tautoms“. Pasaulio specialistų mokslinė sąjunga nusprendė, kad ši platinos lazdelė, kaip ilgio mato etalonas nuo 1960 m. turės būti pakeista. Jos vietą užims „oranžinio kriptono 86“ spindulio bangų ilgis, padaugintas iš 1,650,763.73. Šis bangų ilgis yra absoliučiai pastovus, todėl neteks bijoti, kad metro pavyzdys pasikeis ar bus sugadintas, kaip tai buvo atsitikę su pirmuoju metro pavyzdžiu — metaline lazdele.

BAKTERIJOS GAMINA SUNKŲJĮ VANDENĮ

Šis reiškinys, kaip praneša šveicarų spauda, buvo pastebėtas atliekant tyrimus netoli Bahamos salos. Čia aptiktos bakterijos, kurios jūros vandenyje padeda susitelkti sunkiajam vandeniu, naudojamam atominiuose reaktoriuose.

Kyla klausimas, ar naujasis atradimas nepadidins galimybės sunkiajam vandeniui gauti? Juk kol kas minėto vandens gamyba labai brangi.

ARCHITEKTŪRINĖ ĮSIDAIGA

Prancūzų architektai sugalvojo sukurti „patrauklesnį“ miestą, kuris būtų mažiau nuobodus. Šiaurės rytų Paryžiuje, Bobinji kvartale, pastatytas gyvatės formos namų blokas. Tai ilgiausias visoje Prancūzijoje pastatas: jis turi daugelį įėjimų ir jame yra 450 butų. Erdvė, esanti už gyvatės formos namų, būsimanti išnaudota sodams ir vaikų aikštelėms įrengti.

● Biržuose tiesiama kanalizacija ir vandentiekis. Vanden tiekio linija bus 1 km ilgio. Jau pastatytas vandens tiekimo bokštas. E.

rizikuoja su laisvujo pasauliu.

Reikia dar paminėti, kad Japonija turi šalčiausius santykius su Sovietų S-ga. Studentai bijosi, kad abipusis — savi tarpio saugumo paktas su amerikiečiais amžinai užbaigs reikiamą galimybę — būti Japonijai taikinančia jėga.

Dabartiniu laiku apie 10% Japonijos biudžeto išleidžiama kariniams reikalams, o daug tikslinančių japonų kareivių su daro „Japonijos žemyno apsigynimo jėgas“. Japonai jau turi tankus, artileriją, „Sidwin der“ vairuojamą raketą, o tuo jau turės ir sprausminius lėktuvus - naikintuvus.

Studentai visą laiką prieš Kiši

Studentai yra įsitikinę, kad Kiši nori vėl militarizuoti Japoniją ir paimiti į savo rankas griežtai kontroliuojamą centralizuotą vyriausybę.

Prieš 2-jus metus studentai irgi labai demonstravo prieš atitinkamą, liečiantį policiją ir jos teises įstatymo projektą, kuri Kiši nesėkmingai stengėsi praveisti. Tada studentai buvo įsitikinę, kad jis nori atstatyti prieškarinio tipo policiją. Todėl, kad studentai nepasitiki ir įtarinėja Kiši motyvus bei siekimus, jie stengiasi kovoti su juo kiekviename jo da-

ELEKTRONIKA PADEDA LAIVŲ AVARIJŲ ISTIKTIESIEMS

Šis mažas radio siųstuvai, pagamintas VFR „Telefunken“ firmos, padeda gelbėti laivų avarijai atvejais. 1 vato galimgumo siųstuvai, įmestas į vandenį, tuojau ima siųsti S. O. S. radio signalus 2180 kilo hercų dažnumu. Šie signalai gali būti priimami daugelio jūrmųjų spinduliu ir įgalina radio palengvatoriais tiksliai nustatyti siųstuvą, o tuo pačiu ir avarijos vietą.

HARVATŲ KALBININKAS APIE BALTŲ KALBĄ

Jugoslavijoje, Zagrebo mieste, veikia harvatų filologinė draugija, kuri leidžia žurnalą „Jezik“ („Kalba“). Nr. 3—4 išspausdintus didelius kalbinius ko Daliboro Brezovičiaus straipsnius „Apie Baltų kalbų reikšmę slavistikai, ypač mūsų dalektologijai“. Šis straipsnis yra pranešimas, kuris buvo skaitytas Jugoslavijos slavistų kongrese, įvykusiame 1959 m. Zagrebe. Straipsnyje nagrinėja slavų ir baltų kalbinius ryšius. Straipsnio autorius iškelia lietuvių ir latvių kalbų reikšmę, sprendžiant daugelį slavistikos filologinių problemų. Jis ypač pabrėžia lietuvių kalbos tarmių medžiagos svarbą lyginamajai indoeuropiečių filologijai.

LIETUVIŠKOS RADIO TRANSLIACIJOS

Kad mūsų tautiečiai tremtyje, pavergtose Lietuvoje ir Sibire būtų teisingai informuoti, lietuvių rūpesčiu laisvajame pasaulyje veikia šios transliacijos lietuvių kalba, girdimos Lietuvoje: iš Europos:

Madridas, banga 32 ir 42 m, kasdien Lietuvos laiku 21 val. 30 min. ligi 21 val. 45 min.

Kartojama 42 m banga 8 v. 30 min. ryto.

Roma, banga 41 ir 50 m kasdien Lietuvos laiku 22 val. 50 min. ligi 23 val. 10 min.

Vatikanas, bangos 19, 25, 31 ir 196 m, kasdien Lietuvos laiku 20 val. 15 min. ligi 21 val. 30 min.

Sekmadeniais dar nuo 10 val. 30 min. ligi 11 val.

Iš Amerikos: Vašingtonas, Amerikos Balsas, bangomis 11, 13, 16, 19, 31. Kasdien Lietuvos laiku nuo 19 val. 30 min. ligi 20 v.

Kartojama Lietuvos laiku: 24 val. bangomis 25 ir 31 m 7 val. 15 min. bangomis 25 ir 31 m.

● Toronto katalikai 1959 1959 metais bažnyčių reikalams suaukojo 41,702,000 dol.

romame žingsnyje laike jo pasukutinių trejų metų ministerio kabineto priekyje.

Ištikrųjų dauguma japonų studentų yra socialistai. Kai aš paklausiau vieną mano draugą studentą, kodėl jis balsavo už socialistus, tai man buvo atsakyta, kad jis nepasitiki Kiši vyriausybe. Tačiau tas pats studentas beveik nieko nežinojo apie socializmo pagrindus ir socialistų partijos tikslus bei siekimus.

Kadangi japonų studentai nesuranda kitų kelių ir būdų pareikšti savo protestus ir skundus, bei nepasitenkinimus vyriausybei, tai vienintelis būdas pasireikšti prieš tuos, kurie juos valdo, tvarko jų gyvenimą ir atkreipti jų dėmesį, yra demonstravimas.

Šiuo būdu japonų studentai pilnai išreiškia savo nusivylimą ir nepasitenkinimą dėl jų niekais nuėjusių svajonių. Nusi vylymas, todėl, kad šių dienų Japonija, kurioje jie gyvena, nesugebėjo jiems duoti gerų progų ir krypties, kurių jie tikėjosi, o jų svajinės nuėjo niekais todėl, kad japonų studentai nesugebėjo surasti ausų, kurios juos išklausytų, nesurado akių, kurios juos pamatytų.

J. Skardis.

Mirė žymus muzikas

JULIUS ŠTARKA

V. Jonuškaitė liepos 11 die nos vakarą „Neprikl. Lietu vos“ redakcijai atsiuntė tele gramą, kad New Yorke tą die ną mirė Julius Štarka, Neteko me žymaus Lietuvos nepriklausomybės laikų muzikos darbuotojo.

Julius Štarka buvo gimęs 1884 m. spalio 4 d. Lėliu kai me, Ukmergės ap. 1902 m. J. Štarka su tėvais persikėlė gyventi į Kauną, kur 1906 m. pa baigė komp. Juozo Naujalio ve damą Vargonininkų mokyklą, ir tais pat metais su komp. Sta siu Šimkum išvyko į Varšuvą studijuoti muzikos. 1911 m. jis pabaigė Varšuvos konservato riją, bet pasiūlyti Varšuvoje ir privačiai dar studijavo kompo ziciją pas prof. M. Surzynski.

Pirmasis Pasaulinis karas Julij Štarką nublokė į Kau kazo kalnyną, ir jis įsikūrė Gruzijos sostinėje, Tbilisi mies te, kur mokino muzikos karo pabėgėlių lietuvių vaikus, var goninkavo katalikų bažnyčio je ir vedė lietuvių tremtinių chorą.

Baigiantis karui, 1918 me tais sugrįžo į Lietuvą ir apsi kyveno Kaune, kur vertėsi mu zikiniu darbu.

1920 metais, organizuojan tis Lietuvos operai, Julius Štar ka buvo pakviestas jos chor meisteriu, kuriuo išbuvo ligi 1944 metų, kai karo audros bu vo nublokštas į vakarus ir pa galiau persikėlęs per Atlantą apsigyveno New Yorke. Čia ir mirė pakirstas vėžio ligos.

Julius Štarka — gili ir subti li muzikinė asmenybė.

Nuo pat mažystės dainų jis gyveno daina ir muzika. Besi mokydamas Naujalio Vargon ininkų mokykloje, J. Štarka dai navo Katedros chore. Baigęs tą mokyklą, nepasitenkino ir siekė augštojo mokslo. Ir bai gęs konservatoriją, dar gilino savo muzikines žinias, siekė kompozicinių gelmių.

Neabejotina, kad savo suge bėjimus jis geriausia parodė vi siškai atsidavęs Lietuvos ope rai, kuri nepriklausomybės lai kais buvo viena geriausių ope rų Europoje, be ko kita, ir pa brėžtino puikumo chorą, kurį J. Štarka buvo išstobulinęs ligi labai augšto lygio.

J. Štarka buvo tikrai puikus chorvedys, ypač puikiai mokė jės chorą suderinti, išlyginti balsus ir padaryti jį nepapras tai dinamiškai lankstų.

Lietuvos valstybinės operos choras buvo ne tikrai operos choras, bet tai buvo pavyzdi nis visos respublikos choras, kuris nesitenkino operos dar

bu, bet duodavo ir chorinius koncertus, kurie muzikaliosios publikos turėjo labai augštą pripažinimą ir įvertinimą. J. Štarkos diriguojami operos choro koncertai buvo tartum muzikinės šventės, kurios bu vo laukiamos ir lankomos su ne eiliniu atsidėjimu.

J. Štarka, nepaprastai kuk lus, tylus ir šelnus kasdienini a me gyvenime ir santykiuose su žmonėmis, ir scenoje, atsisto jės prieš chorą, tartum buvo ne pastebimas. Chorui jis diriga vo nepaprastai santūriais ir taupiais judesiais, tartum pa sislėpęs už dainų melodijos ir harmonijos, kurios žavėjo kiau sytojus. Šia prasme jis buvo priešingybė tiems dirigentams, kurie ne tiek valdo chorą, kiek „mudravojasi“ prieš jų užnu gary esančią publiką, rodyda mi savo mandrumą.

Tremtyje, Dilingene, jis bu vo sukūręs taip pat labai gerą chorą, kuris davė daug gražių koncertų.

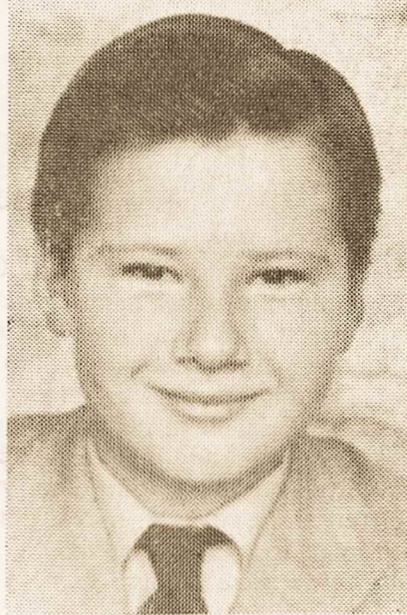
J. Štarka buvo ne tik tiktai di rigentas, bet taip gi pedago gas, mokytojavęs Konservato rijoje, ir kompozitorius. Jis yra sukūręs gana didelį pluoštą so lo dainų su fortepiono pritair mu, bet dar daugiau yra har monizavęs lietuvių liaudies dai nų, kurių po kelias visada pa naudodavo savo choriniuose koncertuose. Jis yra sukūręs ir bažnytinės, maldinės, muzi kos su vargonų palyda.

1949 metais atvykęs į Ameri ką, jis apsigyveno Brooklyne, kur buvo vargonininku vienoje lenkų bažnyčioje.

Vis dėlto, Julius Štarka liks ryškiausiai gyvas atmintyje tų lietuvių, kurie turėjo galimybę lankytis nepriklausomos Lie tuvos operą. Operoje J. Štar ka buvo vienas iš tų meno, šiuo atveju — muzikos meno, magi kų, kuris choras būrė jos lau kytojus. Kaipgi gaila, kad Lie tuvos nepriklausomybės laikų Lietuvos kultūros reikalų tvar kytojais nesirūpino įrašyti ne vienos operos ir plokšteles ir „praėjo be pėdsako“... Deja. Ir J. Štarkos choras, kuris ga lėjo žavėti mases žmonių, nesu gražinamai yra dingęs... O kom pozicinė jo kūryba, esanti dau giausiai rankraščiuose, taip pat ar nebus pasmerкта dingimui?

Labai tenka apgailestauti, kad ligšiol nesusitvarko Pasau lijo Lietuvių Bendruomenė ir nesukuria svarbiausio — Kultū rinio Centro, — kuris rūpintų si kultūrinėmis išieivijos verty bėmis. Ir čia mes skėstame ne susipratimo ir nekultūringumo maišatyje, kaip skendome ir

PAVYZDINGAS MOKINYS

Kazimieras Ambrozaitis,

pp. Ambrozaičių (muziko) sū nus. Jis high school antrąją kla sę pabaigė pirmuoju iš 32 mo kinių ir tuo lūmėjo stipendiją 3 ir 4 klasei. Iš matematikos jis gavo 198 (iš 200), anglų kalbos 177, lotynų 94%, pran cūzų kalbos 91%, o bendras metinis jo gautas 88,6%.

Lietuovje. J. Štarkos ir kitų kūryba, esanti panašioje padė tyje, pasmerкта tragiškai liki mui.

Apgailestaujame mūsų žy miojo muziko mirtį bei liūdna jo kūrybos likimą ir visiems są moningiems lietuvių kultūri ninkams reiškiamo nuosirdžią užuojautą.

J. Kardelis.

RIBOTAS PRIĖMIMAS Į AUGŠTĄSIAS MOKYKLAS

Vilniaus radijo pranešimais šiais metais augštąsias mokyk las Lietuvoje baigė 2800 asme sų. 1959 metais į augštąsias mokyklas buvę priimta 5300 vidurinės mokyklas baigusių jaunuolių. Šiais metais priėmi mas į augštąsias mokyklas kiek padidintas ir būsia priimta ar ti 6000 studentų. Pažymėti na, kad pastaraisiais metais Lie tuvoje vidurinės mokyklas baig davo apie 9000 jaunuolių. Tad apie trečdalis vidurinį mokslą baigusių negali siekti augštojo mokslo. E.

● 1959 metais vien tik Jungti nės Amerikos Valstybėse susi siekimo nelaimėse žuvo 37,600 žmonių.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laik raštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

A. JONYNAS

Paskutinė vakariene

11.

Jiedu rimtai susikirto dėl dar neparašytos knygos, nepa sidalindami nei būsimaisiais laurais, nei nonoraru. Derybos suiro, ir tik abiejų pusių didelis diplomatinis įgudimas sulai kė neparašytos knygos bendraautorius nuo viešo skandalo. Šnairuodami vienas į kitą, jie stengėsi kaip nors išsilaikyti prie bendro stalo — dar ne visai tuščio, tebetraukiančio, te beviliojančio.

Oriu, nurimusių veidu, lūpų kampučiuose slėpdamas pa giežingą pašaipos šypsenėlę, Vaclovas Mėlynaitis pakėlė tau rė už būsimąją Jono Bildžiaus knygą ir pradėjo pasakoti naujausią anekdotą.

Mėlynaitis buvo įsitikinęs, kad kur-kur, o jau anekdotų pasakojime broliai rašytojai yra jau nepralenkiami. Bet ir čia jam nepasisekė. Po pirmojo anekdoto iniciatyvą vėl ne gailestingai užgrobė viršininkas, o iš šalies įsiterpti visą laiką atkakliai stengėsi jaunas Bačiulis. Sakoma: juo gilyn į miš ką — juo daugiau medžių. O aš pasakysiu: juo daugiau pasa kojama anekdotų — juo riebesni jie darosi. Po kokio pusva landžio Mėlynaičio žmona, nežinia ar iš didelio kuklumo, ar iš didelių pretenzijų, turėjo netgi užsidaryti atvirą langą. Ka žin kokio procento riebumą anekdotai būtų pasiekę iki vidur nakčio, jeigu kieme nebūtų pasigirdę žmonių balsai.

Neleisdamas vargintis šeimnininkui, jaunas Bačiulis nu bėgo nuo priebučio, pasileido į tamšą. Po kelių minučių jis atsivedė linksmusius brolius Kimšaitius. Jiedu jau buvo su sitaikę ir dabar svirduliavo susikibę, vienas kitą prilaukdam. Beje, daugiausia savo brolių teko laikyti kunigui Klemensui, žymiai tvirčiau stovinčiam ant kojų.

Žaksėdamas ir užsikirsdamas, linkčiodamas ir vos vos ne sugriūdamas, Jurgis Kimšaitis paaiškino atėjęs atsiprašyti viršininką už tuos nemalonumus, kuriuos Bildžiui tekę pati ti direktoriaus namuose. Atsiprašinėjimas buvo toks neaiš kus, kad kunigui Klemensui teko įsiterpti, verčiant brolio sa

palionę į žmonių kalbą ir bent kiek paredagaujant, pašalinant cenzūrai neprimtinus žodžius. Kad ir kiek išgėres buvo val dybos viršininkas, bet direktoriaus atsiprašinėjimas tik per plauką nesusprogdino jo autoritetingos kantrybės. Išgelbėjo tik Kimšaičių atsineštasis ašotelis (paskutinis iš velionies ag ronomo atsargų) ir angeliškas kunigo Klemenso švelnumas.

VIRŠININKAS SU KLEBONU...

Senas, garbingas protėvių gėrimas kėlė viršininką į augštybes, supo kaž kur padangėse, švelnūs ir saldūs Kle menso Kimšaičio žodžiai tepė jo sielą kvapniausiais aliejais. Ir vis tik artima šio praeities liekanos kaimynystė erzino ir neramino. Jonas Bildžius stengėsi pasitraukti nuo kunigo, yrėsi su kėde vis tolyn, bet Klemensas Kimšaitis neatsilik. Dabar jam būtinai reikėjo išaiškinti valdžios atstovui savo santykį su tarybomis ir savo naudingą vaidmenį visuome nėje:

— Į politiką, gerbiamas tamsta, aš snapo nekišu. Šiuokš tu! Kas Dievo — Dievui, kas ciesoriaus — ciesoriui. Per pamokslus aš žmones sąžiningumo ir dorovės mokau, į kol ūkinį darbą raginu, grobstyti bendrą turtą draudžiu, mo kau... Aš, gerbiamas tamsta, medicininis patarimus duodu, švariai gyventi patariu, prieš visokių burtus ir užkalbinėj mus pasisakau... Ir su jaunimu gražiai sugyvenu. Kamuoli nupirkau, netoli bažnyčios aikštelę įrengiau, pats su jauni mu tinklinį žaidžiu...

— Jaunimą, vadinasi, vilioji? — sumykė Bildžius nepa tikliai, bet jau nebepajėgdamas toliau trauktis nuo kunigo.

— Kaip tai vilioju? — nesuprato Klemensas Kimšaitis. — O jei vilioju, tai tik nuo kordų, nuo naminės atitraukiu. Sveiką sielą sveikame kūne ugdau.

— Sveiką sielą su religiniais prietarais, — supyko Bil džius. — Klausyk, Mėlynaiti! Ar tu klausai? Jis sveiką sie lą bažnyčioje ugdo?.. Tu klausyk! Tau reikia žinoti...

Mėlynaitis suvėpė kažką neaiškiau ir, pakilęs nuo sta lo, pradėjo neramiai vaikščioti po priebutį. Žibalinės lempos šviesoje šmėkštelėdavo jo juodas šešelis, tarsi primindamas svečiams, kad jau seniai po vidurnakčio ir kad laikas būtų

KULTŪRINĖ KRONIKA

ČIURLIONIO GALERIJA

Chicagoje įsigijo V. Kasiulio kūrinių „Muzikantas“, T. Va liaus — „Golgota“ — 2 spal votas litografijas ir Vl. Vai čaičio tapybą „Saulėtekis“.

Dabar Č. galerijoje yra 38 dailininkų 64 meno kūrinių. Dėl patalpų stokos jų visų ne galima buvo išstatyti. Gyvybi nio reikalo verčiami, tėvai jė zuitai padidino galerijos patal pas į 3 atskirus skyrius: rea listų, modernistų ir grafikos kūrinių.

TAMSIAUSIA PRIEŠ AUŠRĄ

Tokiu vardu žurnalistas Bio nys Raila išleido publicistinių savo raštų rinkinį. Tai seniau parašyti, bet naujai perreda guoti jo straipsniai.

RASTI VERTINGI MENO PAMINKLAI

Baigė darbą jungtinė kultū ros ministerijos ir Valst. Vil niaus dailės muzėjaus ekspedi cija meno paminklams tirti ir registruoti. Ekspedicija aplan kė Nemenčinės, Moletų, Ute nos, Rokiškio, Kupiškio ir Bir žų rajonus bei eilę žemaitijos vietovių. Aplankyta 70 vieto vių ir užfiksuota daugiau kaip 300 meno objektų: paminklų, žinomų ir nežinomų liaudies menininkų darbų, XVII—XIX a. paveikslų, skulptūrų, vitra žų, sukurtytų vietos ir kitų kraš tų menininkų. Ekspedicijos me tu rasta vertingų XVII—XIX a. taikomiosios dailės darbų: in dų, kilimų, šilko audinių, auk sakalystės darbų, baroko bei klasikinio stiliaus baldų, užre gistruota ir nufotografuota ke letas vertingų XVII a. lietu or namentuotų varpų.

● Nemaža čikagiečių šiuo me tu leidžia atostogas Beverly Shrores vietovėje Indianoje, kur yra daug lietuviškų vasar viečių. Ypatingai savaitgaliais ten privažiuoja dideli būriai lietuvių iš Čikagos, kuri yra tik 50 mylių nuotolyje. Tačiau iki šiol šaltokas oras vasarvie čių savininkams buvo nedėkin gas ir vasarotojų skaičius dar vis negali pasiekti praėjusių metų ribos.

400 NAUJŲ MOKYTOJŲ

Vilniaus valstybinis pedago ginis institutas išleido apie 400 naujų mokytojų. Diplomų įteikimo metu — liepos 1 d. — kalbėjo instituto direktorius Mickevičius ir min. tarybos p ko pav. Diržinskaitė - Piliušėn ko, kuri jaunosios kartos moky tojams palinkėjo „visada būti pirmose komunistų gretose...“.

Šiaulių pedagoginis institu tas šiemet išleido 172 naujus mokytojus. E.

NAUJA OPERA

Pastatyta dar viena lietuvių tautinė opera „Duktė“. Tai tre čioji kompozitoriaus Klovos opera. Libreto — Tilvyčio ir Gustaičio. Dekoracijos — Son gailaitės. E.

LIETUVIŠKAS FILMAS STRATFORDO FESTIVALYJE

Jau aštunta vasara pamečiui pietinio Ontario miestelyje vy ksta Šekspyro vardo festivalis, kuriame šalia pagrindinio še kspyro veikalų vaidinimo tradi cinėje tų laikų scenoje, pasta ruoju metu įvedamos muzikos ir filmų programos. Taipogi vyksta dailės ir kitos įvairios parodos. Šis festivalis yra ta pės bene reikšmingiausių kon centruotu įvykiu jauname Ka nados kultūriname gyvenime. Festivalį aplanko šimtai tūks tančių meno mėgėjų ir turistų iš visos Kanados bei Ameri kos. Filmų programoje rodo mos vien tik atžymėtinios me ninės vertės filmai, kurie, pa prastai, vėliau retai teužkliūna į populiarių teatrų ekranus.

Įdomu, kad šiemet į ten ro domų filmų sąrašą įtrauktas ir dabartinėje Lietuvoje statytas filmas. Tai V. Žalukevičiaus režisuota romantiška komedi ja iš prieškarinės Lietuvos lai kų, pavadinta „Adomas“. Ži nant ankstyvesniais metais fes tivalyje rodytų filmų menišku mą, tenka spėti, jog ir lietuviš kasis bus neeilinės vertės, nors gal ir nepirmaeilės, ką rodo ne parankus demonstravimo lai kas. Vienintelis „Adomo“ se ansas bus rugpjūčio 25 d., pa prasta darbo diena, ketvirta dienį ir dar popietėje — pusė trijų. Tikimės šį filmą plačiau šiam laikraštyje apžvelgti.

Reikia dar pažymėti, kad ta me pat festivalyje statomoje Gilbert & Sullivan operetėje H. M. S. Pinafore, vieną iš mažesnių rolių atliks ir mūsų kis solistas Vaclovas Verikai tis.

ŽALGIRIO MŪSIO SUKAKČIAI

Lietuvos TSR Mokslų aka demijos posėdžių salėje įvyko Jungtinė Mokslų akademijos ir Vilniaus Valst. universiteto Is torijos - filologijos fakulteto konferencija, skirta Žalgirio mū šio 550 metų sukakčiai. Konfe renciją atidarė akademikas prof. J. Žiugžda, pabrėždamas didelę politinę reikšmę, kurią turi Žalgirio mūšio, kaip lietu vių ir slavų tautų — ginklo draugystės istorinio simbolio išskėlimas ir paminėjimas.

Apie Žalgirio mūšį, jo gene zę, lietuvių ir rusų kariuome nių vaidmenį jame pranešimą padarė istorijos m. kandidatas M. Jučas, Vilniaus un-to doc. B. Dundulis nušvietė lietuvių kovą dėl išėjimo į Baltijos jū rą XV amžiuje, parodydamas, kaip dėl valdančiosios feodalaų klasės egoistinių tikslų ko dėl lietuviškojo pajūrio X. amžiuje nebuvo priversta iki ka lo — Klaipėda ir Klaipėdos kraštas ilgiems amžiams liko vokiečių rankose. Istorijos m. kand. doc. J. Jurginis pranešė me „Socialiniai - ekonominiai santykiai Lietuvoje XV amž. pradžioje“ atskleidė tą vaidme nį, kurį suvaidino liaudies ma sės, ginant Lietuvą nuo kry žiuočių. J. Jurginis įrodė, kad lietuvių kova atremiant kry žiuočių agresiją XII-XV amž. todėl galėjo būti sėkminga kad liaudis - valstiečiai tuo me tu dar nebuvo įbadžijavti ir dėl to atkakliai gynė savo že mę ir laisvę. Su dideliu susi cėjimu taip pat buvo išklausy tas VVU TSRS tautų istorijos katedros vyr. dėstytojo K. Si deravičiaus pranešimas apie lie tuvių karinę taktiką kovose su kryžiuočiais.

Taip rašo okupantinė spau da — M. ir L. Vertas dėmesio pabrėžimas rusų dalyvavimo Žalgirio mūšy. Taip gi reikia pastebėti, kad kalbama apie Klaipėdą, bet ne apie visą Ma žąją Lietuvą, kuri anuomet pa teko vokiečių okupacijon, o da bar „didžiojo brolio“ ruso, dėl ko „mažesnis brolis“ lietuvis negali prasižioti net Mokslų akademijoje, nors mokslas tu ri būti objektyvi tiesa.

779 PASKAITININKŲ GRUPĖS

Lietuvos komunistų partijos propagandos ir agitacijos sky riaus duomenimis, šiuo metu Lietuvoje veikia 779 propagan distų - paskaitininkų grupės, į kurias įtraukti mokytojai, žė mės ūkio specialistai, medici nos darbuotojai ir teisininkai.

Tai gaujos veltėdžių, mintan čios darbo žmonių krauju ir — a. tarnaujančios okupantui.

kraustytis namo. Mėlynaitis buvo žmogus labai praktiškas ir nerodydavo jokio noro aukotis: sėdėti su neblaiviais sv čiais tada, kai jam nėra jokių išskaičiavimų arba didelio link mumo.

— Kai man linksma, — sakydavo Mėlynaitis, — tai aš draugams ir penkių šimtų rublių negailiu...

Nebuvo linksmumo, nebuvo jokių išskaičiavimų, visiš kai baigėsi puikūs midus. Svečiai turėjo suprasti, kad jau laikas namo. Vaclovas Mėlynaitis jų neužlaiko.

— Važiuojam, draugas viršininke, — išgirdo Bildžius Algio balsą prie pat ausies. Tas balsas jį pažadino lyg iš snaudulio, lyg iš gilaus susimąstymo, ir kurį jį buvo įvarusios kunigo Klemenso kalbos.

— Kur važiuojame? — krūptelėjo jisai.

— Pas mane, pas mane važiuojame, — užbaubė iš kaž kur atsiradęs Jurgis Kimšaitis.

Bildžius buvo bepriestaraujas, ruošėsi atsakyti, apsi nakvoti pas rašytoją, bet pastarasis labai kategoriškai ir net nervingai pareiškė, kad jis pats čia esąs atsivežęs tik vier sofą ir teturįs tik vieną kambarį.

Mašinoje pirmiausia užmigo valdybos viršininkas, pas kui ir kunigas Klemensas. Jurgis Kimšaitis visą kelią kaž ką voguriavo jaunajam Bačiuliui. grąsino savo broliui, nir šo ant Bildžiaus, kuris šį vakarą be reikalo koliojės jį ir va dinęs bjauriais vardais. Jurgio Kimšaičio niekas neklusė. Jaunas Bačiulis ir Algis Trinkūnas susikuždėjo. Pagul dė senius, jiedu dar pavažiuosią į vieną vietą, kur būsią vėl niškai linksma. Inžinierius tokią vietą žinąs visai netoliese.

Abu imigėlius iš mašinos teko neštė išnešti. Pasirodė, kad senbernis direktorius teturi tik vieną lovą, tikriau, pla čią sofą. Pasvarsčius, pasitarus, į šį guolį buvo suguldyti viršininkas Bildžius ir kunigas Klemensas. Žmogui, ne norėjusiam nakvoti su praeities liekana po vienu stogu, te ko pasidalinti su ja netgi viena antklode. Senberniui Jur giui buvo nurodyta repečiotis į klojimą. Abu jaunieji vy rai dingo taip staiga, kad niekas nebūtų galėjęs rasti jų pėdų net ir jieškodamas. Bus daugiau.

WINNIPEG, Man.

BAISIŲJŲ BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ PAMINĖJIMAS

Kiekvienais metais Baltų Federacijos Winnipeg skyrius paruošia minėjimą 1941-jų metų baltųjų birželio mėnesio dešimtmečiui. Praėjusiais metais minėjimui vadovavo lietuviai, tad šiais metais, laikantis rotacinės tvarkos, minėjimui teko vadovauti estams.

Birželio 9 d. Winnipeg Baltų Federacijos skyrius susaukė visų trijų Pabaltijo tautybių atstovus bendro posėdžio. Iš lietuvių KLB-nės Winnipego apyl. valdybos vicep. Tadas Lukas. Šis minėjimas nutarta daryti birželio 19 d.

Sekmadienio rytą 11 val. lietuvių rinkosi į Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčią pamaldy. Pamaldų metu kun. klebonas Bertašius pasakė pamokslą, trumpai nušviesdamas šios dienos reikšmę. Laikė pamaldy gražiai giedoję bažnytinis choras, vadovaujamas vargonininkės Januškaitės. Pamaldos užbaigtos Tautos himnu.

Vakare 8 val. tautybės rinkosi prie parlamento rūmų, iš kur atskirai išsiriškusios su savo tautinėmis vėliavomis žygiavo prie žuvusiųjų paminklo. Prie lietuvių tautinės vėliavos sargyboje stovėjo: Ald. Balčiūnienė, Elena Januškienė, Br. Bujojienė ir Daubaraitė. Prie paminklo įžanginį žodį tarė esantys atstovai Mr. H. Anniko. Jis pertraukdamas savo kalbą vienai minutei kvietė susirinkusius pagerbti žuvusius. Po to, visų trijų Pabaltijo valstybių atstovai uždegė vainiką ant žuvusiųjų paminklo. Iš lietuvių pusės vainiką nešė Dana Demereckaitė.

Uždegęs vainiką, vyriausias dienos kalbėtojas, parlamento narys, Mr. J. Cowan — M. L. A. pasakė kalbą. Tenka pažymėti, kad kalbėtojas labai gražiai nušvietė Lietuvos okupacijos laikotarpį, išvežtųjų į Sibirą. Jis pažymėjo, kad neužtenka jeigu mes darome vien tik mitingus prieš komunizmo pavojų, einame į bažnyčią, meluojame bei kitus gerus darbus darome, bet atėjus rinkimams mes privalome pasidaryti aktyvesni ir daugiau jungtis į tą

darbą, kad mažiau komunistų įeitų į atsakingas valdžios vietas. Jis pažymėjo, kad Kanada yra demokratiškas kraštas, todėl kiekvienas privalo nestovėti nuošaliai, bet jungtis į bendrą darbą, kad mes išieitumėme visais atžvilgiais laimėtojai. Jis pažymėjo, kad naujai atvykusieji dažnai numoja ranka ir šiuose atžvilgiuose dažniausiai laikosi pasyvumo. Tai esanti didelė klaida, tai yra mūsų pralaimėjimas. Tenka pažymėti, kad parlamento narys daugiau siai kalbėjo apie pavergtą Lietuvą. Tuo atžvilgiu tenka garbė vicep. T. Lukui, kuriam buvo pavesta pakviesti kalbėti į jį, jis puikiai supažindino jį su Lietuvos okupantais ir davė jo kalbai išsamios medžiagos apie Lietuvos okupaciją. Tada Lukui tenka gili pagarba už puikų reprezentavimą mūsų pavergtos Lietuvos svetimi tautiui atžvilgiu.

Pasibaigus parlamento nario kalbai, buvo sugiedoti himnai visų trijų tautybių. Užbaigai buvo sugiedota God save the Queen ir Kanados himnas. Iš lietuvių pusės minėjimą vedė KLB-nės Winnipego sk. p-kas M. Januška ir vicep. T. Lukas.

Pasibaigus iškilmėms, parlamento atstovas Mr. J. Cowan buvo apdovanotas atatinamo mis dovanomis. Lietuvių B-nės vardu atstovui buvo įteikta plati tautinė juosta, kuri visų žiūrovų akyvaizdoje parlamento nariui buvo užjuosta per petį. Atstovas ypatingai lietuvių dovana labai susidomėjo ir prašė nurodyti juostos auđėj. T. Lukas iškvietė p. Grabiene, kuriai atstovas išreiškė padėką ir lietuviams pažadėjo visur ir visada padėti. Iškilme ms pasibaigus parlamento narys dar ilgai vaikščiojo po minią ir kalbėjosi su naujais kanadiečiais. Visur jį lydėjo KLB-nės Winnipego skyr. p-kas M. Januška, vicep. T. Lukas ir kitų tautybių atstovai.

Šis minėjimas praėjo labai gražioje nuotaikoje ir visų tautybių bendrame susiklausyme. K. Str.

TILLSONBURG-DELHI, Ont.

SIDABRINĖ SUKAKTIS

Juozas ir Ona Dumšai, populiarūs šios apylinkės lietuviai, gyvena Simcoe mieste, liepos 3 d. iškilmingai paminėjo 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. Jų artimieji draugai — pp. Janušauskai, Bartuliai, Linagaičiai, Balniai, Onaičiai, Gutauskai — surengė jiems didžiulį staigmenos pobūvį, kuriame dalyvavo apie 300 draugų, pažįstamų, gerbėjų. Pobūvis įvyko naujoje, didelėje daržinėje pp. Onaičių farmoje. Su kaktuvininku sveikino Delhi šv. Kazimiero parapijos klebonas dr. J. Gutauskas, J. Stradomskis, S. Šimutis, A. Aleliūnas ir kiti, linkėdami jiems gražiausios ateities. Pobūvy dalyvavo gausiai jaunimo, jis pralėjo darniai, kultūringai, visiems gražiai besilinksminant.

PAŠVENTINTAS PAMINKLAS

ŽEMA KAINA

Laurentidėje, prie Val-David,

parduodami žemės sklypai; yra privatus ežeras su pliažu; medžioklė, žuclė, ski, — veikia visus metus. Mažas įmokėjimas. Daugiau žinių suteiks St. Morkūnas, tel. PO 8-0890.

Liepos 3 d. tuoj po pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioje, Delhi kapinėse pašventintas gražus juodo akmens paminklas a. a. Jonui Žemaičiui. Jis žuvo prieš metus, kai jo automobilis susidūrė su traukiniu. Paminkle įrašyti reikšmingi žodžiai: „Iškeliavęs, bet neužmirštas“. Jo neužmiršo ir šį gražų paminklą pastatė jo giminės, draugai ir pažįstami, kurių apie 70 prisidėjo prie šio gražaus darbo. Pamaldose už mirusio sielą ir pašventinime paminklo dalyvavo žuvusio brolio ir sesuo. Paminklo pastatymu daugiausia rūpinosi A. Žebertavičius ir A. Miknevičius. Ten pašventintas ir pp. Miknevičių

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR KITUS UŽIMTUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kitų informacijų

pas Montrealio atstovą

Mr. Manfreed Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI PASITIKĖTI

Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE

1126 SHERBROOKE ST. WEST. Tel.: VI 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada.

Quincaillerie Jacob Hardware REG'D.

Specialybė: DOVANOS

7610 Central St.

LaSalle.

dukrelei paminklas. Pp. Miknevičių ūkyje buvo iškelti pietūs, kuriuose dalyvavo iš Windsorio ir Detroito atvykę giminės, p. p. Žebertavičiai, kun. kleb. J. Gutauskas.

SKAUTŲ STOVYKLA

vyko nuo liepos 3 d. iki liepos 17 d. pp. Augustinavičių gražiam pušinėlyje, netoli Delhi, Ont. Stovyklavoto Toronto, Hamiltono ir kitų vietovių skautai, viso 140 įvairaus amžiaus skautų. Vieta labai graži, tvarka pavyzdinga. Ten pat liepos 5 d. įvyko pasitarimas, kaip sustiprinti šios apylinkės skautų veikimą. Apie Delhi, Simcoe, Tillsonburgą yra gražaus beaugančio jaunimo, kuris galėtų priklausyti skautų organizacijai.

GEGUŽINĖ,

jau šią vasarą antra, ruošta Tillsonburgo Liet. Namų Valdybos liepos 3 d. p. St. Augustina vičiaus, Sr., ūkyje praėjo gražiu pasisekimu. Programą pajavairino iš stovyklavietės nuvykę skautai.

Klebonas kun. J. Gutauskas persikėlė gyventi į V. A. Mažeikų namus: R. R. 2, Delhi, Ont., tel.: 737-J.I. Kor.

WINDSOR, Ont.

10 METŲ CBE RADIO STOČIAI.

Liepos 1 d. Windsorio valdiškoji radio radio stotis CBE paminėjo savo veiklos dešimtmetį. Radio stotis pradėjo transliacijas 1950 metų liepos 1 d. Stotis turi žinomas ir daug giliu atveju pertransliuojamas per visą Kanadą programas „Rytmečio muzika“, „Pakelkite širdis augštyti“ ir „Tradition Echo“. Ši pastaroji ypač daug pasitarnauja mūsų lietuviams duodama Lietuvos Nepriklausomybės šventės ir Birželio trėmimų minėjimus, o kitomis progomis lietuviškos muzikos ir dainų.

Šventė atžymėta koncertu milijonų klausytojų. Kor.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems sveikinusiems mano Globėjo šv. Jono Krikštytojo dienos progą, pareiškusiems daug gražių linkėjimų ir apdovanojimų siems įvairiomis dovanomis. Esu labai dėkingas Liet. Katalikų Moterų Dr-jos Delhi skyriaus Valdybai, jos pirm. Rožei Augustinavičienei ir visoms narėms, surengusioms Joninių pobūvį šv. Kazimiero parapijos salėje birželio 26 d., už gražius sveikinimus, linkėjimus ir dovaną. Iš visos širdies dėkoju lietuvių ūkininkų klubo valdybai, parapijos komiteto pirm. M. Norkui už sveikinimus, linkėjimus, dovanas.

Tą pačią dieną teko aplankyti West Lorne-Rodney apylinkės lietuvių, atlaikant jiems pamaldas. Po jų teko dalyvauti Joninių pobūvyje pp. Pakuturių ūkyje, kur susirinko gražus svečių būrys. Už ten pareikštus sveikinimus, linkėjimus, gražią dovaną dėkoju J. S. Pakuturams, T. J. Rastapkevičiams, I. V. Ignaičiams ir visiems tos apylinkės lietuviams. Labai visiems dėkingas,

Kun. J. Gutauskas, šv. Kazimiero parapijos klebonas.

STUDENTAI: Gyvenimas ir Veikla

KANADOS STUDENTŲ STOVYKLA

Nors mūsų studentų gyventi ir neįsivaizduojama didesnė jėga, vis dėlto yra noras kartkartėmis surasti progą bent socialiniam pabrendrui atvykęs tėvas Placidus Barimui lietuviškame - studentiška mui būrelyje.

Dominion Day ilgame saugiai valdyba. Uoliai ir sąžiningai ūkyje, prie Kingstono, kai stovyklą pravedė ir ją viso po poros metų pertraukos su mas Sinkus, šiemet baigęs intų ar neperseniausiai mokyklų žinerijos studijas Toronte ir suolus apleidusių iš Montrelio, Toronto, Ottawos ir iš kitur po vieną, kitą. Gražioje gamtoje, saulėtame ore, jaunimui užsiėmimo daug. Bet at rasta dar ir laiko dr. H. Nagio vaizdžiai ir uždegančiai paskaitai apie liaudies kūrybos įtaką lietuvių poezijoje. Paskaita, ar be geriau, poezijos pavyzdžių skaitymas tęsėsi vakare prie laužo, kuriame dar pasirodė Bimui didelė nauda. — a.

Anapus geležinės uždangos

PAVERGTOSIOS LIETUVOS MINISTERIŲ TARYBOS SĄSTATAS

Po pastaruoju metu įvykdyto kai kurių ministerijų panaikimo, šiuo metu beliko 14 ministerijų, kurių dvi yra daugiau fiktyvinio pobūdžio, būtent Gynybos ministerija ir Užsienio reikalų ministerija (nes pagal sovietinę konstituciją gynybos ir užsienio politikos klausimai tvarkomi Sov. S-gos atitinkamų ministerijų).

Iš minėtų nūdien Lietuvoje veikiančių 14 ministerijų viešu mai nėra skelbtas „gynybos ministeris“. Kitų 13 žinybų ministeriai yra šie: Finansų — Romualdas Skorskis. Kultūros — Juozapas Banaitis. Ryšių (paštas, telegrafas, spaudos platinimas) — Nikol. Brekianin. Sveikatos apsaugos — Vyt. Antanas Kleiza. Užsienio reikalų — Kazys Preikšas. Žemės ūkio — Vytautas Valinskis. Automobilių, transporto ir

OKUPACIJOS TARNO APSILANKYMAS

Vilniaus miesto vykdomojo teto pirmininkas J. Vildžiūnas, grįžęs iš dviejų savaitių kelionės Anglijoje, „Tiesos“ korespondentui pareiškė, kad jo „apsilankymas Anglijoje didelis smūgis lietuvių reakciniams vadovams, buržuaziniams nacionalistams, kurie dar vis purvais drabsto Tarybų Sąjungą“.

R. Walker dainuoja per CBC radio.

R. Silver nori būti dainininke.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausias vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmr.

Išd. E. Griganavičiute RA 7-4007

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

STANDE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

Ivairūs siuntiniai

LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.

Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto
vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS,
SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES,
LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraus
oro paštą tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gry
no svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos
valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite
gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. HA 3-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v.
ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALŪZA

ZODIS PARENGIMŲ REG STRACIJOS KOMISIJAI

„Parengimų registracijos komisija“, kurią įkūrė valdžia, turi būti K. Stankevičius ir St. Di
hariniečiai St. Setkus ir J. Di
lys — komisijos pirm. Kad pa
rengimai nesutaptų ta pačia da
ta, registracija yra reikalinga,
bet tai nereiškia, kad, prieš šios
komisijos atsiradimą, jokios re
gistracijos nebuvo. Parengimų
registraciją pradėjo Wellando
apylinkės valdyba 1955 metais,
išsiuntinėdama visoms Niaga
ros pusiasalyje organizacijoms
kvietimus registruotis. Užre
gistruotus organizacijų paren
gimus paskelbdavo spaudoje.
Taigi parengimų registracija
yra ne dabartinės parengimų
registracijos sumanymas.

Kadangi apylinkių valdybų
sąstatai keičiasi kiekvienais me
tais, pasikeičia ir adresai. To
kiu būdu susidaro nepatogumų
organizacijoms savo parengi
mus registruoti. Parengimų re
gistraciją perėmė Tėvai Pran
ciškonai, nes jų adresas pasto
vus ir visiems gerai žinomas.
Ir jie parengimų registraciją
vedė iki šios parengimų regis
tracijos komisijos atsiradimo.
Jie vedė ją teisčiai ir bešališ
kai, užregistruodami kiekvie
nos organizacijos parengimą;
be to, paskelbdavo laike pamal
dų, išskindavo parengimų ka
lendoriaus lapą, taip kad visi

suinteresuoti galėjo pasitik
rinti, ar jų parengimas yra re
gistruotas. Jei organizacijų ats
tovai atvykę užregistruoti sa
vo parengimą rasdavo, kad jų
pasirinkta data jau užimta, Tė
vai Prančiškonai nurodydavo,
kas tai datai užsiregistravęs,
kad galėtų tarpusavyje susitar
ti be jokio triukšmo kolonijoje
ir spaudoje.

Bet šitas būdas, atrodo, ne
visiems patiko. Ir taip privati
ka iniciatyva sausio 10 d. už
darame posėdyje Wellando apy
linkės valdybos atstovai ir žve
jų klubo atstovai (tie patys as
menys) ir vilnietis J. Dilys,
kad teisingiau atrodytų, pasi
kvietė dar kelių organizacijų
atstovus, (nepageidaujamos or
ganizacijos paliekamos į tą po
sėdį nepakviestos) sudaro pa
rengimų registracijos komisi
ją.

Tuoju „N. L.“ Nr. 9 ir „T.
Ž.“ pasirodė pranešimas, pasi
rašytas komisijos pirm. J. Di
lio, kuriame sako: „Susirinkti
mas iškelia žalingą lietuvių tar
pe reiškinį — parengimų susi
dūrimą tą pačią dieną.“ Ir nu
taria: „...kad ši neigiamai rei
škinys nesikartotų ir kad rei
kia sužinoti apie kitų daromus
parengimus ir kad išvengtų su
sidūrimų, visos organizacijos,
klubai bei grupės savo paren
gimų datas praneša išrinktajai
komisijai...“ (Ar ir tos organi
zacijos turi paklusti šiai komi
sijai, kurios buvo ignoruotos ir
nepakviestos į organizacijų po
sėdį? — K. V.). Pagaliau išry
škėja tikrieji šios komisijos sie
kimai, nes sakoma: „...tik or
ganizacijų atstovų susirinkti
mas jas patvirtinti“. Reiškia,
kam norėsite tvirtinsime pa
rengimų datas, o kam nenorė
sime, netvirtinsime.

Nors J. Dilys puikiai žinojo,
kad Wellande 1960 m. birželio
18 d. ruošiamos Joninės ir dėl
to jau buvo nemažai kaltinimų
rengėjams pareiškęs (tik dėl
to ir tą „visų“ organizacijų po
sėdį sugalvojo), bet, matyt,
per nesupratimą parašė apie
parengimų susidūrimą tą pačią
datą, nors jo ruošiamos Joni
nės buvo birželio 25 d. St. Cat

harinėje, savaite vėliau. Paren
gimų registracijos komisijos
pranešime net dviejose vietose
sakoma, kad išvengti: „...pa
rengimų susidūrimą tą pačią
datą“. Gi šiuo atveju to susi
dūrimo kaip tik ir nebuvo. To
liau tame pasmerkimo akte pa
sireiškia pilnas šališkumas, kur
parengimų registracijos komi
sija išreklamuoja vilnietį, o
apie Wellande ruošiamas Jo
nines rašo: „Todėl parengimų
registracijos komisija skelbia,
kad šie anonimai nesiskaito su
visų (mano pabraukta — K.
V.) organizacijų nutarimais ir
sąmoningai kenkia lietuviš
kam darbui ir sugyvenimui.
Lietuviškąją visuomenę kvie
čiame į tai atkreipti dėmesį.“

Negana to, tokio pat turinio
pranešimas buvo perskaitytas
per „Tėvynės Prisiminimų“
lietuvišką radio valandėlę per
Niagara Falls N. Y. stotį bir
želio mėn. 12 d. 1 val.

Jei parengimų registracijos
komisija siekia užkirsti kelią
parengimų susidūrimams, tai
kodėl nereagavo:

1) 1960 m. sausio m. 23 d.
St. Catharines SLA kuopa ruo
šė Klaipėdos atšaką 36 m.
sukaktuvių minėjimą ir tą pati
šeštadienį buvo suruošta Me
džiotojų ir Meškeriojų klubo
šokiai Crowland hotelyje.

2) 1960 m. balandžio 23 d.
Merritton Community Centre
Hall kun. B. Mikalauko ini
ciatyva buvo ruošiamas jaunų
jų meno talentų pasirodymo
vakaras. Tai pačiai datai Crow
land hotelio salė buvo išnuo
mota Wellando Skautų Rėmė
jų, kurie nenorėdami daryti
klebonui konkurencijos, nuo to
parengimo atsisakė. Jiems at
sisakius, tą pačią salę ir tai pa
čią balandžio 23 d. užėmė žve
jų klubo įtakoje buvusi KLB
Wellando apyl. valdyba, su

Stalinas ir jo brolis

Stalinui viešpatuojant Rusi
joje, buvo kalbama, kad jis tu
rįs kelis „brolius“ — ir ji pana
šius vyrus. Kada jis, kad ir re
tai keliaudavo savo Imperijoje
automobiliu, kitoje mašinoje vi
sada važiuodavo vienas iš jo
„brolių“, kad atentato atveju
sunkiau būtų nustatyti tikrąjį
Staliną. Tačiau, niekad dar ne
buvo žinoma, kad jis turėtų sa
vo brolių. Ši paslaptis paaiškėjo
tik neseniai, veik po 80 metų.
Jo brolis, vardu Saša (Sosso),
dabar pensininkas ir žilagalvis
senelis gyvena Paryžiuje, kaip
buvęs garsus lakūnas ir Pran
cūzijos herojus, turįs ant krū
tinės kelis pasižymėjimo žen
klus.

Saša — legalus, tuo metu
buvusio Gari, Gruzijoje, polici
jos viršininko, sūnus, gi Josef
— Stalin — jo tėvo su tarnai
te meilės vaisius. Kitaip ta
riant, dviejų motinų ir vieno tė
vo. Džiugašvilio, vaikai. Caro
slaptoji policija, Ochranka, ži
nojo apie judviečių giminytę,
bet viešai niekad to neskelbdavo.
Faktas pasidarė svarbes
niu, kada Stalinas darėsi žy
mesniu teroristu ir pradėjo kop
ti į viršūnes. Tačiau į viešąją
spaudą jų giminytę išėjo tik
neseniai, veik po trijų ketver
čių šimtmečio.

Stalinas buvo dvejais metais
vyresnis už Sašą. Paprastai,
kaip vaikai ir jiedu Caro gat
vėje akmenimis daužydavo gat
vių šviesų lempas, vogdavo
obuolius, gerai saugomuose
aristokratų soduose, eidavo me
džioti. Kartais būdami drau
gais, kartais priešais. Stalinas
buvęs kietas, užsispyręs ir la

bai gobšus. Jis viską griebda
vęs, ką tik galėdamas ir pasi
laikydavo tik sau. Būdamas
vos 10 m. amžiaus tik nenu
skendo viename Kaukazo kal
nų upelyje. Kažin, kas būtų
buvęs Rusijoje, jei Stalinas ta
da būtų prigėręs?

Gruzina — nepriklausoma
ir nerami mažuma, — buvo oku
puoti Rusijos imperijos jau
kiek anksčiau. Bet neramumai
ir agitacija už nepriklausomy
bę nuolat tęsdavosi. Dauguma
gruzinų net atsisakydavo mo
kytis rusų kalbos. Stalinas
mėgdavo skaityti visa, kas bu
vo gruziniška ir neapkęsdavo
nieko rusiško.

Gruzinių jaunimas labai mėg
davo skaityti žymaus Gruzijos
tautinio poeto poeziją bei jo
raštus. Stalinas labai mėgo
skaityti apie legendarinį Gru
zijos didvyrį vardu Koba, kuris
sukilo kovai prieš Rusiją, ka
da ji prisijungė Gruziją 1801
metais.

Ir Stalinas, tik įsijungęs į
revoliucinį judėjimą, naudoda
vo Kobos vardą. Jo pirmasis
mokytojas, rusų dvasiškis, jam
padarė daug įtakos, nacionalis
tine prasme, drausdamas skai
tyti gruzinišką literatūrą.

Būdamas 15 metų amžiaus
Stalinas įstojo dvasinienė semi
narijon, Tbilisi, kurioje būda
mas pradėjo mokytis ir skaity
ti apie komunizmą. Vieną die
ną, jo klasėje, peiliu buvo nu
durtas dvasiškis - mokytojas
už griežtą reikalavimą moky
tis rusų kalbą. Atvykus į klasę
kratos daryti slapto. policijos
Orranka nariams, pas Staliną
tarp jo knygų, buvo rasta K.

ruošdama klebonui kontra pa
rengimą.

3) Ar parengimų registraci
jos komisijoje buvo registruo
ta (dar iki šiol negirdėta!) 28
metų sidabrinis jubilėjus, ku
ris buvo suruoštas š. m. birže
lio m. 18 d., kur dalyvavo pa
rengimų registracijos komisi
ja su jos pirmininku J. Diliu
priešakyje.

Augščiau išvardintų parengi
mų registracijos komisijos liko
„nepastebėti“. Visais tais atsi
tikimais organizatoriai paren
gimo, kuris neturėjo būti to
leruojamas, buvo komisijos pro
teguojama organizacija.

Išvadoje tenka pasakyti, kad
Niagaros Pusiasalio parengi
mų registracijos komisiija savo
drąsiais išsišokimais pati save
sukompromitavo. Ji per augš
tai įvertino savo „autoritetą“
ir suklydo, kai bandė įspėti
opinią žmonių, kurie seka spau
dą. Lietuviškoji visuomenė nė
ra nei tokia naivai, nei tamsi,
kad neižiūrėtų, jog po gražio
mis frazėmis slepiasi tik sava
naudiškas gudrumas.

Tegu ši klaida bus pamoka
visiems ir autoritetus pasišov
siems.

Kazys Vabalėlis.

PIGIAUSI SIUNTINIAI LIETUVON

Pramonės gaminiai —
Maistas — Vaistai

Siuntiniai pristatomi per
3 — savaites.

JANIQUE TRADING
CO. LTD.

835 Queen St. W.,
Toronto. Tel. EM 4-4025.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperat

„P A R A M A“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdraus.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak.
Antradieniais nuo 10—12 v. ryt. ir 7—9 val. vakaro.
Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

Markso brošiūra „Komunistų
Manifestas“. 1899 m. jis buvo
pašalintas iš seminarijos ir nuo
tada buvo žinomas dar tik kaip
nacionalistas.

Metais vėliau ir jo brolis Sa
ša buvo išmestas iš Maskvos
universiteto taip pat kaip na
cionalistas. Nuo tada jis išėjo
dirbti į pogrindį ir apie 1902
metus susitiko su Stalinu ir
bendrui dirbo. Tačiau neilgai
trukus Stalinas buvo suimtas
ir nuteistas trejiems metams
tremties į Sibirą, už priešval
tybinę veiklą.

1904 m. pradžioje, nudobus
du sargybinių, jam pavyko pa
bėgti. Du brolių ir vėl susitiko
ir tęsė darbą toliau pogrindy
je. Šiam darbui pinigai buvo la
bai svarbus veiksnys. Jais pa
kankamai apsirūpinti buvo nu
spręsta plėsti bankai.

Šiam darbui atlikti kiekvie
nas iš brolių turėjo po grupę
partizanų ir joms vadovavo.
Pirmas apiplėšimo žygis, vado
vaujant Sašai, buvo atliktas
Dauche vietov. apiplėšus pran
cūzų banką, iš kurio parsiga
benta 100 tūkst. rublių ir be
jokio kraujo lašo pavykęs gro
bis. Tai ir buvusi tokia suma,
kurią užsakė bendras Rev. ko
mitetas. Bendrame komunistu
ir nacional. mitinge, Stalinas
pareiškė pageidavimą, kad Sa
ša neateitų su didesne pinigų
suma kitą kartą. Sašos buvo
suprasta ir jam atsakyta, kad
Stalinas esąs pavydus. Tada
Stalinas jam sako: „Saša, aš ta
ve sumušiu tavo paties žaidi
me. Negalima gi padaryti revo
liucijos šilkinėmis pirštinaitė
mis. Kas reikalinga, turi būti
paimta, nesvarbu kas gali mir
ti“.

Ir sekančią dieną pats Stali
nas su savo grupe išėjo banko
plėšti. Jis pasirinko caro kara
lišką banką Tbilisi. Žygis pa
vyko. Grįžę į savo slėptuves su
skaičiavo pinigus, kurių buvę
net pusė milijono rublių. Stali
nas labai nusidžiaugė ir pasa
kė, kad taip profesionalai dir
bą!

Revoliuciniam komitetui bepo

sėdžiaujant, Saša įėjęs jam pa
sakė, kad su Koba turi būti kas
padaryta, nes jis esąs jiems vi
siems pavojingas. Po to Koba
gavo naują paskyrimą. Ir taip
du broliai teroristai dirbo kar
tu iki I-jo Pasaulinio karo pra
džios.

Vienintelis jų rūpesnis bu
vęs išlaisvinti Gruziją nuo Ru
sijos.

Stalinas, tapęs vienu bolšė
vikų vadų, laimėjęs, o Saša so
cial. federalistu vadu — pra
laimėjęs. Todėl 1914 m. tik pra
sidėjus I-jam Pasaul. karui, Sa
ša spruko į Prancūziją. Ten
tuojau įstojo į jos kariuomenę
savanoriu ir buvo vienas iš ka
ro aviacijos pionierių. Taip pat
jis buvo vienas iš pirmųjų vy
rų, kuris panaudojo parašiutą;
vadas puolamosios aviacijos ir
vienas iš gerųjų Prancūzijos
bandomųjų pilotų.

Po kiek laiko jis buvo įjung
tas ir Prancūzijos špionažo tį
nybon. Dirbo vėliau su žymia
šnipu, kuri tapo Prancūzijos he
roje.

Prancūzijoje tik keli asme
nys žinojo jo audringą ir vin
giuotą praeitį. Kada Stalinas
pradėjo žiauriai valdyti Rusi
ją, o jo įvairi policija, keliais
atvejais, valė pasaulį nuo jo
priešų, Saša buvo slepiamas
nuo viešumos. Kada buvo ma
noma, kad jis laiko Sašą miru
siu, jis vėl išėjo viešumon. Ir
turėjo drąsos jau nusiskusti
barzdą ir ūsus. Iš viso mažai
kas žinojo, Paryžiuje, kad Sa
ša yra gruzinas ir buvęs revo
liucionierius - nacionalistas.
Jau po revoliucijos Rusijoje,
trys Gruzijos buvę nacionalis
tai, pabėgę į Paryžių, dokumen
talai patvirtino Sašos giminy
tę su Stalinu.

Z. Pulinauskas.

PAJIEŠKOJIMAI

— Lietuvos Raudonasis Kry
žius pajieško Šimkaus Antano.
s. Juozo, gim. 1918 m., Moti
na Zarankienė Marijona. Atsi
liepti adresu: L. Prosinskis,
Stuttgart - Bad Cannstatt,
Steinhaldenstr. 153. Germany.

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir
nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, sutei
kia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padaras ir patenkina
dviasiški. Todėl išgykime sau ir dovanų artimesiems,
vaikams ir jaunimui.

Vladas Šlaitas. ANT SAULĖGRAŽOS VAMZDŽIO
(premijuota) \$ 0.50
Fr. Mauriac. GIMDYTOJA, romanas 1.75
A. Kutkus. ARTISTO ATSIMINIMAI 2.00
H. Senkevičius. KRYŽIUOČIAI, romanas I ir II
tomai po 3.50 7.00
1960 metų KALENDORIUS 0.50
Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UŽTEKĖJIMAS 1.00
Fr. Mouriac. GIMDYTOJA, romanas 1.75
Levinskas - Banišauskas, ANGLIAKASIŲ ATSIMI
NIMAI 3.00
J. M. Valter. SIDABRAS PRIE SANDAVAKO,
Sibiro romanas 1.25
Dr. K. Gudaitis. LIETUVIAI EVANGELIKAI 5.00
1960 METŲ KALENDORIUS, 60 pusl. 1.00
Lietuviškasis LIBERALIZMAS, 12 autorių 3.00
Stp. Kairys. LIETUVA BUDO, atsiminimai 5.50
Mokyklai ir gyvenimui. LIETUVOS ŽEMELAPIS 3.50
Su aiškinimais, vietų vardais ir tt.

M. Čapkauskas. AUKSO MINTYS, aforizmai 6.00
Zurnalas LIETUVA 0.50
M. Katiliškis. MIŠKAIŠ ATEINA RUDUO Romanas \$ 5.00
A. Baronas. MĖNESIENA, rom. \$ 2.50
P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS. \$ 2.00
S. Miglinas. PAVERGTOJI LIETUVA 1.50
S. Miglinas. LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS
DOKUMENTUOSE. 1.50
„STUDENTŲ VARPAS“ 0.50
J. Mingirdas. PATARLĖS, PRIEZODŽIAI, POSAKIAI 3.50
„VARPAS“ (dvigubas) 2.00
Dr. J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS 4.00
J. Simonaitytė. PENKIŲ PAVASARIŲ AUDROJ. 2.50
E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE 0.50
Karolė Požeraitė. DIDVYRIŲ ŽEME. 1.00
Paulius Jutulius. PO TUKSTANČIAIS KAUKIŲ 1.00
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE 1.50
B. Pūkelevičiūtė. METŪGAS. 1.00
Merimee. KOLOMBA, romanas. 2.50
V. Žemkalnis. KUDIRKOS SAJODIS 0.75
B. Stundžia. BURIAVIMAS IR JORININKYSTĖ 2.00
K. Požeraitė. NUSIDĖJĖLĖ, romanas \$ 2,—
J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA,
RUGIAGĖLĖS \$ 1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI ir MINTYS \$ 1.50
P. Orintaitė. MARTI IŠ MIESTO \$ 0.75
S. Zbarskas. PER ŠALTĮ IR VĖJĄ, vaikams \$ 0.40
S. Zbarskas. GANYKLŲ VAIKAI \$ 0.80
V. Tamulaitis. SUGRŽIJIMAS \$ 1.10
Vytenis. RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žudynės \$ 0.75
Prof. Roemeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA \$ 0.25
Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle,
Montreal 32, P. Q., Canada.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,

Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga

Victor D. ALKSNIS

Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West

(Kamp. Bay ir Richmond)

Room 901,

Toronto, Ont.

Telefonas EM 2-2585

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

LIETUVIAI KURIA LIETU
VISKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei.
Kas neranda lietuvaits savo
aplinkumoje, tesikreipia adre
su: G. Žilvitis, 7722 George
St., LaSalle, P. Q., Canada.
Paslaptis garantuota. Patarna
vimas nemokamas, nes reikalas
tautinis.

HAMILTON

MIRĖ ŽINOMAS SPORTININKAS

beisbolo žaidėjas a. a. Juozas Krakauskas. Velionis gimė Mntorealyje, tačiau nuo vai kystės dienų gyveno Hamiltone, kur žaidė beisbolą įvairiose JAV ir Kanados komandose. Mirė po susirgimo polio liga, eidamas 44 m. Jo mirtį atžymėjo ne tik Hamiltonas, bet ir visa Kanados spauda, radijas ir televizija. Velionis, ne žiūrint kad jau buvo gimęs Kanadoje, tačiau savo lietuviškos pavardės nepakeitė, tad ir angliškoje spaudoje buvo rašomas lietuviška galūne.

Į EUROPA

Šiemet žada vykti keli hamiltoniečiai. Atrodo, kad pirmosios išvyksta V. Stanaitienė su dukra Nijole, kuri tikslas yra Eucharistinis kongresas Miunchene, ir A. Tėvelis, žinomas sportininkas, kuris pirmiausia sustos Romoje ir stebės olimpinis žaidimus. Šiaip, daugelis hamiltoniečiai išvažinėjo į JAV pas savo gimines ar pažįstamus, kiti vėl pasuko į Kanadą šiaurę meškerioti. Jaunimas — skautai ir ateitininkai pasirinko stovyklą kartu su Toronto bendraminčiais.

Vieną žodžiu, atostogų metas, pilnai yra pagavęs Hamiltono lietuvius. Tas pastebimas sekmdienio pamaldose VAV Bažnyčioje.

VIETOS PLIENO FABRIKAS

The Steel Co. of Canada — projektuoja gaminti prieštarnes slėptuves. Jų kaina būtų apie 1000 dol. Įtaisius ją namų rūšyje, maždaug 4—5 asmenų šeimai. Bendrai, Hamiltonas jau „pasiruošęs“ sutikti priešolėktuvus, nes turi įsitaiss... as tuonias sirenas. Hamiltoniečiai juokauja: sirenos yra, tačiau slėptuvių ne! Kur slėptis, paskelbus pavojų?

HAMILTONO LIET. NAMŲ NARIŲ SĄRAŠAS NR. 28

Nuo vasario 15 d. iki liepos 12 d. nariais į LN įstojo arba papildomai įnešė žemiau išvardinti tautiečiai. Nors šis 20-ties naujų narių sąrašas teuzsipildė per 6 mėnesius, bet pagal jį Liet. Namuose gauta net 9,000 dol. 5,000 dol. paskolos šerams įnešė mūsų kolonijos ditysis LN statytojas, ankstesnės išievojus tautietis, sav. kūr. Wikis-Uikis Stasys; 900 dol. įnešė Hamiltono LN Fondas; 500 dol. Szwanc Joseph ir Elma; 200 dol. papildomai įnešė Girdvainis Juozas, turėjęs LN 100 dol.

Po 100 dol.: Viskontas Alozas, Chippawa, Ont., Stunlžia Kazys, St. Catharines, Ont., Bernotas Vladas, Pilypaitienė Jūratė, Verbickaitė Terešė, Ragauskas Mečys, Markevičius Viktoras, Sakalas Ri-

mas, Dervaitis Jonas, Vaičekas, Dervaitis Elenutė, Oakville, Ont., Stukas Michael, Edward, Kontenis Robertas, Kamaitis Gintautas, Žvirblis Stasys, Kochankienė Agutė, Vainėkis Juozas, Chicago, Ill., Guaitis St., Niagara Falls, Ont., Bagdonas Vl., Selkirk, Ont. ir Sinkus Jurgis, Welland, Ont.

Papildomai po 100 dol.: (skliaustuose, kiek buvo), Marckelis Linas (200), St. Catharines, Ont., Balnius Vincas (100), Bothwell, Ont., Koval Stanley (100), Niagara Falls, N. Y., Tolvaiša Stasys (100), Sudbury, Ont., Šarapnickas Juozas (200), St. Catharines, Ont.

Visiems LN kūrėjams siunčiame mūsų gražiausią padėką. Kviečiame daugiau dėtis. Pinigus siųskite St. Bakšui, 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont.

LN valdyba.

LN KINAS DELTA

nuo rugp. 1 d. išnuomotas Fred Broadley už 600 dol. mėnesiui. Po pusės metų jis mokes 650 dol. į mėn. Visi sekmdieniai pasilikti mūsų organizacijoms, jų naudojimui.

NAUJAS LIET. NAMŲ PASIŪLYMAS

Greitesniam lėšų sukėlimui LN V-ba priėjo vieningos nuomonės ir siūlo LN nariams įsigyti papildomą pelningą nuosavybę, už kurią prašo 215,000 dol., su apie 60,000 dol. įmokėjimu. Pasiūlytas pastatas turėtų 53 išnuomojamus kambarius, 2 dideles krautuves ir alaus barą. Mėnesinės pajamos apie 5,000 dol. Skačiuojama, kad šis objektas duotų per metus nuo 20,000 iki 30,000 dol. pelno prieš amortizaciją.

METINIS LN NARIŲ SUSIRINKIMAS

Šaukiamas liepos 31 d., sekmdienį, 3 v. po pietų liet. Namuose. Visi skaitlingai dalyvaukite, nes bus renkami LN Valdomieji organai.

LEIDINYS APIE LN

LN V-ba 28 psl. 4-rių metų sukaitytinį leidinį, kuris šią savaitę išsiuntinėtis visiems nariams. Nuoširdus ačiū V-bos vardu J. Kažemėkui, surinkusiam jį skelbimų už 360 dol.

STOVĖJUSI NET 2 METUS

LN tuščia krautuvė, nuo rugpjūto 1 d. išnuomota už 75 dol. mėnesiui pirmiems 5-kiems metams, ir po 85 dol. sekantiems 5 m. Joje nuomininkas įrengs automatinę skalbyklą. Artimiausiu laiku numatoma pasirašyti su juo sutartį. Tuo tarpu gautas tik 75 dol. užstatas. Sk. St.

ISVYKO ATOSTOGŲ

K. Girdvainis išvyko atostogų į Kanados vakarus. Kol kas sustojo simpatingoje spaudoje bičiulių ponų J. ir P. Liaukevičių šeimoje. Be ko kito ponai Liaukevičiai turi veik visus N. L. kompleksus, kada ji pradėjo eiti dar 1940 m. kai tik Lietuvą okupavo bolševikai.

PROF. DR. VANDA TUMENIENĖ,

įteikė Hamiltono viešajai bibliotekai knygas: Mano atsiminimai ir Dr. Justinas Tumešas.

Barry Morse, vienas iš Kanados judriausių aktorių, ir kuris reguliariai kas savaitę pasirodo CBC-TV programoje „Presenting Barry Morse“ kiekvieną sekmdienį. Pis praveda iš dramos trumpus skaitymus ir teatro istorijos tam tikrus atsitikimus.

PAUKŠČIAI IVEIKĖ OKININKĄ

Netoli Selkirk, Ont. lietuviai B. A. turi gražų ūkį prie Erie ežero, kurio pakrantėmis eina gražūs plentas. Prie plento, kaip paprastai, yra pašto dėžutės. Balandžio mėn. gale špokas užsimanė vaikų, o špokienė — perėti. Jie ėmė ir susuko lizdą pašto dėžutėje. Ūkininkas B. A. paskelbė špokams karą ir kelis kartus lizdą išmėtė iš dėžutės; mėgino net skudurą užkimšti. Bet ir tai nepadėjo: kiekvieną ankstyvą rytą vėl pašto dėžutėje buvo naujas lizdas... Kartą ūkininkas rado jau patelę betupintą ir padėjusią kiaušinių. Pagailo paukščių triušio ir jis paliko lizdą ramybėje. Bet tada prasidėjo kova su laiškanešiu. Kai laiškanėšis įmesdavo laišką, špokai jį tuojau išmesdavo lauk!

Špokai kovą vis dėlto laimėjo, ir išperėję 3 gražius vaikučius paleido juos į svietą. Ūkininkas dabar jau gali vėl naudotis pašto dėžute. Kl. G.

● Pieno gamintojai Kvebeko provincijoje reikalauja numti kainų kontrolę, kuri juos varžanti.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941 7679 George St., Ville Lasale. Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI NAMIŠKIAM

Lietuvių Prekybos B-vė., Anglija.

Montreal: Aug. Mylė. Tel. UN 1-8675

991 St. Elizabeth St., Montreal 18. P. Q.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ ROSIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 38, Que.

Tel. Raymond 7-3120.

Laiškai Redakcijai

DĖL LIET. ENCIKLOPEDIJOS BIBLIOTEKOMS

N. L. kronikoje pastebėjau, kad Montrealyje renkamos au kos nupirkti Liet. Enciklopediją bibliotekoms. Supratau, kad tai ne lietuvių bibliotekoms, bet viešoms Kanados bibliotekoms (Public Library). Toks Liet. Enciklopedijos įteikimas buvo praktikuotas ir kitur: Hamiltone ir Toronte, tačiau tam reikalui nebuvo iš tautiečių renkamos aukos. Enciklopedijos buvo nupirktos Bendrojo menės lėšomis iš Apylinkių kasos. Pasirodo, kad pačios viešos bibliotekos yra suinteresuotos turėti kitų kraštų Enciklopediją, jei tik jos gražiai išleistos ir nebrangios.

Toronto Apyl. pirm. J. Si

monavičius, 1958 m. nuvežęs įteikti bibliotekai Liet. Enciklopedijos 14 tomų, gerai pasi derėjo ir biblioteka sutiko mokėti po 6 dol. už tomą, ir tuoj išrašė čekį. (Apyl. Valdyba pri moka leidyklai po 2 dol. už tomą).

Ar nevertėtų ir Montrealiui taip padaryti, o surinktos tam reikalui aukos paskirti kitam kultūringam reikalui?

Lietuvių Enciklopedija viešose bibliotekose turėtų būti vienokių ar kitokių būdu įgyvendinta, kaip lietuvių inasas ir bendrą mišrios tautos kultūrą ir lietuvių tautinę reprezentaciją.

P. Lelis.

Montrealio rašytojas poetas premijos laimėtojas už angli kalbos poeziją Irving Layton už „Red Carpet for the Sun“ yra autorius 14 poezijos to mų. Jis moko Montrealy Her ziliai augštesnėje mokykloje. CS.

MOKYTOJUI 90 METŲ

Antanui Kasakaičiui birž. 13 d. sukako 90 metų.

A. Kasakaitis gimė 1870 m. birželio 13 d. Subačiškių kaime, Mariampolės apskr. 1889 m., baigęs Veiverių mokytojų seminariją, kaip daugelis anuo met lietuvių mokytojų, negalėjo gauti vietos Lietuvoje, o no rėdamas būti arčiau Lietuvos, turėjo keltis į Lenkiją, į Nutą prie Bugo upės, Lomžos gubernijoje.

Nuras, ant skardaus Bugo kranto, sena jotvingių vietovė. Kitoj Bugo pusėj iki Skerolynės (Skerolyn) tęsiasi miškai Tarp jų žaliuojančių Užbugio miškų „verkė jotvingių kapai“, nes ten, prie Skerdynės, nely gij kovoj buvo nugaltėti jotvingiai Mozūrų kunigaikščio Leško. Ta skaudi jotvingių praeitis kėlė jaunam Antanui dar didesnį ilgesį gimtojo krašto. Nuve būdamas Antanas Kasakaitis surinko daug medžiagos apie jotvingius.

1906 m. rusų valdžiai leidus lietuviams mokytojams užimti vietas Lietuvoje, Ant. Kasakaitis buvo atkeltas į Survilaiškio pradinę mokyklą. Kėdainių apskr.

Antrojo pasaulinio karo A. Kasakaitis atbloktas į JAV.

— Gegužės ir birželio mėnesiais Balfas išsiųs per 600 vaisių siuntinių už geležinės uždangos, kurių beveik trečdalis apmoka Balfas iš savo lėšų. Taip pat pasiūsta keliasdešimt naujų medžiagų siuntų į Lietuvą ir Sibirą.

Kenčianti tėvynė įpareigoja, kad padėtumei vargan patekusiems jos sūnums ir dukroms.

ŽINIOS IŠ BALFO CENTRO

Tremtinių Metams besibai gijant Balfio centro valdyba paskyrė 39 šeimoms, gyv. Vokietijoje, DM 35,805.00, už kuriuos V. Vokietijoje likusieji tremtiniai galės nusipirkti būtiniausius įsikūrimo baldus, kiti darbo įrankius ar susitvarkyti gyvenvietes. Tarptautinės organizacijos, Balfui prašant, yra taip pat paskyrusios lietuviams įsikurti keliasdešimt tūkstančių dolerių. Visais atvejais pinigai neduodami tremtiniais ir rankas, o apmokamos įsikūrinimo sąskaitos (baldų, įrankių).

— Vokietijoje likusiems lietuviams (dalinai estams ir latvams) Balfas išrūpino ir vien tik birželio mėnesį išveža: kururūz dribsnių 40,000 sv., kvietinių miltų 80,000 sv., pie no miltelių 54,000 sv., rūbų 7,180 sv. ir kanadiško konservuoto bekono 50,004 sv. (66,672 dėžutės, kurių rinkos vertė apie 60 tūkst. dol.).

Šią Kanados valdžios dovana padėjo išrūpinti ir visas pasiuntimo išlaidas žadėjo padengti K. L. B. Šalpos Fondas, vado vaujamas p. Iz. Mališkos.

— Tamsiojo Birželio proga ir anksčiau Balfui dosniau au kojusiemis šalia Balfio kvito buvo duodamas ir garbės diplomai — Sibiro lietuvių

PADEKOS

Ruošiant šaulių gegužinę š. m. liepos mėn. 3 d. pp. Skruibių ūkyje Ponte Fortune, šaulių kuopos valdyba nuoširdžiau šiauliškai dėkoja visiems įvairias pareigas ėjusiems šauliams.

Nuoširdus ačiū p. Skruibiui už malonų leidimą pasinaudoti gražia ir patogia vietove. Didį padėką tenka malonioms tartininkėms ponios Bijūnienėi, B. Rupšienėi, D. Drešerienėi ir p. Barauskienei. Ačiū už paskolintas gražias lietuviškas plokšteles A. Pakulienėi ir p. Valentai. Ačiū P. Kvietkauskui už malonią muziką.

L. K. Mindaugo šaulių Kuopos Valdyba.

MŪSŲ SPORTAS...

Atkelta iš 2-ro psl.

JAV olimpinę rinktinę pateko ir lietuvių kilmės kūjo metikas E. Bagdonas.

— Lenkijos futbolo lygoje pirmąją Varšuvos Legiją, prieš Chožovo Ruch.

— Koks skirtumas yra tarp Europos ir Kanados futbolo, galima buvo spręsti iš rungtynių tarp Toronto italu komandos ir Italijos Sampdoria. Jai laimėjo svečiai 11:1 pasekme, kartu pademonstruodami augštą žaidimo klasę. Torontiečiai pirmąją tautinėje Ontario ir Quobeco futbolo lygoje.

— Su nekantrumu laukiama susitikimo pussunkiam svorį tarp vokietio E. Schoepner ir „senio“ A. Moore Toronte. Rungtynės įvyks Toronto Var sity stadione rugpjūčio 8 d. Abu boksininkai jau yra atvykę į Kanadą. K. B.

Vasarotojams

MONTREALYJE — KANADOJE

Puiki vieta praleisti atostogas. Apartamentai ir pavieniai kambariai su visais patogumais. Jūros maudynė prie pat namų. Prieinamos kainos. Maistą galima gamintis patiems — tam yra graži bendra virtuvė.

Restoranas irgi čia pat. Čia susipažinsite su daugeliu lietuvių, kurie jau per daugelį metų čia suvažiuoja linksmai praleisti atostogų.

Užsisakykite apartamentus ar kambarius pas:

Violeta Raktis
125 Atlantic Avenue
Atlantic City, N. J.
Telefonas 5-2338.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville LaSalle

DO 6-9343

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUCIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų patirtika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolat.

Adresas: 547 Laffleur Str., Ville LaSalle.

Montreal, P. Q.,

Tel.: DO 6-3884.

TAUPLYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos paskolos iki \$ 3,000. Morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: pirmadieniais, trečdadieniais, ketvirtadieniais 9—12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9—12 val. ryto ir 5—8 val vakare, Minden Building, 20 King St. E., Room 13, notaro A. Liūdžiaus istaigoje II augšte, tel. JA 7-5575.

A. LIŪDZIUS, B. L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarNAVimai. Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East, Hamilton.

MONTREAL HAMILTON TORONTO

MONTREALIO LIETUVIŲ ATOSTOGOS

pasiekė kulminaciją; mažai žmonių ateina ir į bažnyčias. Išvyko atostogų KLB Kr. V-bos pirm. St. Kęsga su ponia, Dr. J. Šemogas su šeima atostogauja prie Atlanto, Montrealio Seimelio pirm. p. J. Adomaitis su ponia atostogauja Bostone, pp. Smilgevičių šeima ir p. Juodviršienė — Atlantic Cityje, pp. Montvilų šeima Ontarijoje prie didžiųjų ežerų, dr. Drevinskienė, p. Balčiūnaitė, p. Gaputytė, p. Paukštaitė, p. Girinienė su šeima, prie Goden Lake. P. Pr. Bernotas su ponia ir p. Balnienė, Cape Code. Daugumas montrealiečių atostogaus praleidžia savo vasarvietėse, kur turi pasistatę vasarnamių. Inž. J. Ki birkštis ir inž. Zabieliuskas lankosi JAV — New York'e ir pp. Knystautai — Atlantic City.

● **Kleb. Tėvas J. Borevičius**, S. J. išvyksta atostogų. Montrealin grįž rugpjūčio pabaigoje. Jį pavaduos Tėv. J. Arnauskas, S. J.

● **Inž. V. Danys**, KLB Ottawos ap. pirmininkas, su šeima, dalį atostogų praleisti iš Ottawos atvyko į uošvnią Montrealyje.

● **Inž. Mitalas**, KLB Ottawos apyl. išdininkas, praėjusį savaitę lankėsi Montrealyje ir toliau išvyko į Toronto, kur jis baigęs inžinerijos mokslus, bet darbą turi Ottavoje.

● **O. Ilevičienė** vasaros praleisti iš Miami, Floridos, yra atvykusi į Montrealį, kaip kasmet ji tą daro.

● **Lankėsi Montrealy Z. Dailė** iš Čikagos, A. Tėvelis iš Hamiltono — pas gimines ir pažįstamus.

● **Pp. Vaišvilai**, buvę montrealiečiai, atostogaudami lankėsi iš Čikagos Montrealyje ir viešėjo pas pp. Rimkevičius.

● **Tėv. J. Aranauskas**, S. J. šią savaitę jau grįžta Montrealin iš Ontario, kur pavadavo vieną anglų parapijos kleboną.

● **DR. J. ŠEMOGAS** atostogauja. Pradedą priiminti ligonius rugpjūčio 15 d.

● **DR. J. ŠEMOGAS** 5441 Bannantyne, Verdun. Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m. antradienį ir penktadienį 2—4 p. m. trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m. šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175 namų; PO 6-9964.

DANTŲ GYDYTOJAS Dr. J. MALISKA 2 biurai: 5441 Bannantyne, Verdun. Tel. UN 6-8235 ir 1396 St. Catherine St. W. (prie Bishop). Siute 419, tel. UN 6-8235

Dr. C. BEDARD, B.A., D.C. Chiropractor HU 4-5527 5881 Monkland Ave., N. D. G., Montreal.

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas Dr. R. CHARLAND 78 St. Joseph Blvd. W. VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis 956 SHERBROOKE E. Tel.: LA 2-7236

Dr. V. PAVILANIS 3439 Beaconsfield, N. D. G., Montreal. HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ Dantų Gydytoja 1410 Guy St., I a. 11 kamb. WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS STASYS DAUKŠA, LL. D. 4 Notre Dame St. E. Suite 901 UN 1-8933

ADVOKATAS JOSEPH P. MILLER, B. A., B. C. L. Suite 205 168 Notre Dame St. E. Montreal. UN 6-7026

Res.: 40 Lafleur, LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS JUOZAS BERNOTAS B. A., B. C. L. 215 St. James West, 7 augštas. Tel.: AV 8-3115. Namie 2654 Hogan Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

TAISAU IR DAŽAU lengvas mašinas. Lietuviams nuolaida. Skambinkite telef. DU 9-0571. V. Sušinskas.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS LaSalle, 8 Ave. Nr. 176. Teirautis telef. DO 6-9976.

TAUPYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve „LITAS“ Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos. Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkeliūnas. RA 7-3120. Veikia sekmadienį. 11-1 val. A. V. par. salėje, Banko kambary.

MONTREALIO LIETUVIŲ BOLSEVIKŲ

komunistų delegacija nuvyko į dvidešimties metų Lietuvos okupacijos minėjimą. Delegacijoje dalyvauja Kisielienė, Juška ir P. Šuplevičius.

Į Lietuvą buvo norinčių ir daugiau važiuoti, bet jie į delegaciją nepriimti; joms pasiūlyta vykti per Inturisto biurą.

„Delegatus“, kurių Lietuvos okupantas pasikvietė iš Kanados, Jungtinių Amerikos Valstybių ir pietinės Amerikos, su sirinko arti šimto. Jie visi gaavo kelionės apmokėjimą ir Lietuvoje jie gauna dovanai viešbučius, juos vežioja po Lietuvą valdžios priemonėmis ir juos maitina ir girdo, ir jiems balius ruošia už Lietuvos darbo žmonių kruvinu prakaitu uždirbtus pinigus.

PAŠVENTINO PAMINKLĄ

Iškimingose pamaldose už kpt. Juozo Navikėno sielą, jo jo mirties metinių proga, dalyvavo šeimos nariai, giminės atvykę iš Bostono ir gausūs būrys bičiulių. Po pamaldų įvyko šventinimas gražaus paminklo prie mirusiojo kapo, kurį atliko Tėv. J. Borevičius, S. J. ir jaukios vaišės visiems dalyviams.

● **Pasibaigė** Montrealio lietuvių skautų ir skaučių stovykla prie Rawdon. Vadovais buvo Jonas Ramanauskas ir Dr. Ilo na Gražytė. Stovyklos kapelio nu buvo Tėv. St. Kulbis, S. J. Jaunimas gražiai praeidė laiką gamtoje.

● **Pp. Br. Staškevičiaus** šeima susilaukė sūnų.

● **N. Pr. Seselės**, baigusios metų darbus vaikučių darželyje, išvyko į motiniškus namus, į Putnamą. Jas išvežė V. Zubas. Seselės grįžta apie vidurį rugpjūčio mėn. (AV).

● **Automobilių** leidimų Kvebeko provincijoje per pusę šių metų išduota vienas milijonas ir aštuoni šimtai tūkstančių, už ką gauta 40 mil. dol. pajamų.

● **Pirtyse (pools)** Montrealy panaikintas 10-ties centų atlyginimas už išsimaudymą ir besimaudantiems dabar dar duoda nemokamai po gabalą muilo, nes norima, kad švara būtų gerai palaikoma.

● **DR. J. ŠEMOGAS** atostogauja. Pradedą priiminti ligonius rugpjūčio 15 d.

● **DR. J. ŠEMOGAS** 5441 Bannantyne, Verdun. Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m. antradienį ir penktadienį 2—4 p. m. trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m. šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175 namų; PO 6-9964.

DANTŲ GYDYTOJAS Dr. J. MALISKA 2 biurai: 5441 Bannantyne, Verdun. Tel. UN 6-8235 ir 1396 St. Catherine St. W. (prie Bishop). Siute 419, tel. UN 6-8235

Dr. C. BEDARD, B.A., D.C. Chiropractor HU 4-5527 5881 Monkland Ave., N. D. G., Montreal.

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas Dr. R. CHARLAND 78 St. Joseph Blvd. W. VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis 956 SHERBROOKE E. Tel.: LA 2-7236

Dr. V. PAVILANIS 3439 Beaconsfield, N. D. G., Montreal. HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ Dantų Gydytoja 1410 Guy St., I a. 11 kamb. WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS STASYS DAUKŠA, LL. D. 4 Notre Dame St. E. Suite 901 UN 1-8933

ADVOKATAS JOSEPH P. MILLER, B. A., B. C. L. Suite 205 168 Notre Dame St. E. Montreal. UN 6-7026

Res.: 40 Lafleur, LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS JUOZAS BERNOTAS B. A., B. C. L. 215 St. James West, 7 augštas. Tel.: AV 8-3115. Namie 2654 Hogan Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

TAISAU IR DAŽAU lengvas mašinas. Lietuviams nuolaida. Skambinkite telef. DU 9-0571. V. Sušinskas.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS LaSalle, 8 Ave. Nr. 176. Teirautis telef. DO 6-9976.

TAUPYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve „LITAS“ Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos. Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui. Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkeliūnas. RA 7-3120. Veikia sekmadienį. 11-1 val. A. V. par. salėje, Banko kambary.

Rugpjūčio 1 d., pirmadienį, „Civic Day“ proga rengiamas linksmas

šokių vakaras

kuris įvyks Brant Inn gražioje „Sky Club“ aikštėje, Burlington, Ont.

Veiks įvairūs bufetas, turtinga loterija, Benni Ferri muzika, įėjimo dovanos ir tt. Pradžia 7 v. v.

Esant nepalankiam orui, viskas vyks ten pat salėje.

MALONIAI KVIEČIAME VISUS HAMILTONO, TORONTO IR VISŲ KITŲ VIETŲ LIETUVIUS KUO SKAITLINGIAUSIAI AISILANKYTI.

T. F. Hamiltono skyr. Valdyba.

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ NARIAMS PRANEŠIMAS

Pranešame, kad 1960 m. liepos 31 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Hamiltono Lietuvių Namuose 1292 King St. East, kviečiamas Liet. Namų narių-akcininkų metinis susirinkimas, kuriam numatyta ši diena:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus rinkimas.
3. Mandatų komisijos rinkimas.
4. Susirinkimų protokolų priėmimas.
5. LN V-bos pirm. pranešimas.
6. LN V-bos išdininko pranešimas ir apyskaitų už praėjusius metus bei sąmatos ateinančioms metams tvirtinimas.
7. Kontrolės kom. pranešimas.
8. Valdomybų organų rinkimas.
9. Greitesniam lėšų sukelimui

naujos nuosavybės pirkimo. Pelną paskirstymas. 11. L. Namų Kultūros Fondo įstatų priėmimas. 12. Klausimai ir sumanymai. 13. Susirinkimo uždarymas.

Labai maloniai prašome tautų susirinkime dalyvauti, nes jis tuo svarbus, kad jame bus renkama valdyba, v-bos p-kas ir kontrolės k-ja. Kitas įdomus dienotvarkės punktas — tai papildomos Liet. Namams nuosavybės pirkimas, kuri yra pasiūlyta prieinamomis sąlygomis. Šiuos ir kitus klausimus sprendžiant, reikėtų galimai didesnio LN narių dalyvavimo, tad maloniai prašome Tamstos liepos 31 d. 3 val. po pietų kviečiamą susirinkimą būtinai atvykti.

Nuoširdžiai iš anksto dėkojame ir labai laukiame atvyksiant!

Valdyba.

Puikiausios atostogoms tai HOTEL SANDY BEACH Lake Maskinonge, St. Jovite, Que. Savininkas J. Skinkis.

Kainos pradedant \$ 40 savaitei su maistu. Visi namų, irstymosi, žuklės, teniso, orkestro, šokių ir kiti patogumai. Rašykite dėl daugiau informacijų.

Šį sekmadienį, liepos 31 dieną, Palangos pušyne, St. Colomban, rengiama linksma

gegužinė su lietuviška muzika ir dainomis. Važiuoti ligi St. Jerome, sukti kairėn keliu Mille lles ligi Riviere Gagnon, kur sukti vėl kairyn ir sekti rodykles.

Esant blogam orui, gegužinė nukelama į sekantį sekmadienį. Rengėjai.

● **Vaikams** Montrealio miesto savivaldybė šiemet atidarė 115 parkų su žaidimo prietaisais, kuriais jie naudojasi nemoka mai.

● **Pp. Gaurių** vasarvietėje prie St. Donat atostogauja: p. Te kutienė su dukra, p. Dikaitienė, P. Adamonis su šeima, pp. Vazalinskai, pp. Paunksniai, S. Levickienė, E. Kardelienė ir kt. Kaikas atvyksta tikrai savaitę praleisti.

3 VASARNAMIAI Val David. Mažas įmokėjimas. Galima pirkti visus kartu ar atskirai. RA 7-3120.

MASSON FURS J. GRAŽYS Parduoda gatavus, siuvinėjus, remoduliuoja ir taiso senus kailinius paltus. Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu. 3365 Masson St., Montreal. Tel. RA 1-6005.

DISTR. ESTATE BROKERS 177 Sherbrooke W. VI 2-8501 F. Jasutis LA 2-7879 A. Markevičius CR 9-9793 P. Adamonis RA 2-2472 P. Baltuonis LA 6-2084 Pr. Rudinskis HU 1-2957 Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Z., Star, La Press.

VAIKŲ NAMŲ STATYBOS PAŠVENTINIMAS Sekmadienį, liepos 1 d. po pa Clair stadione, todėl ir žiūrovų renkasi daugiau negu kitais metais. Antrasis Toronto klubas „Aušra“ savo futbolo komandą sulikvidavo prieš kelias metus ir geresnieji jų futbolo lininkai įsijungė į vytičių gretas. Gražiai veikia ir abiejų klubų lengvaatlečiai. Buvo suorganizuotos tarp miestinės rungtynės su Clevelandu, kurias Toronto pralaimėjo 30 taškų skirtumu. Gerų rezultatų pasiekė Žaliauskas, Pacevičius, Supronaitė, Ramanovaitė, Klimaitė ir Jonynaitė. Šiais metais vytičiai suorganizavo ir vaikų iki 10 metų grupę.

„Vyčio“ lauko teniso treniruotės sutraukia iki 20 asmenų. Šiuo metu vyksta vyrų vietinių klubinių turnyras, kuriame dalyvauja 15 tenisininkų. Davis Cup sistema prarastos rungtynės su Clevelandu laimėtos 5:0. Prisik. parapijos „Aušra“ pajėgi tenisininkų neturi ir rimtesnėse varžybose dalyvauti dar negali.

Neužilgo įvykstančios Kanados pirmenybės neleidžia išstalo tenisininkams snausti. „Vyčio“ Kasperavičiūtei teks gintis, o Gvildžiui atgauti prarastą meistrystę. Daug vilčių laimėti „Canadian open“ mergaičių klasėje turi jauni baltiauskaitė, kuri šiuo metu yra S. Amerikos lietuvių ir Ontarijo čempionė.

Nežiūrint to aktyvumo, kurį rodo paskiri klubai Kanados Sporto Apygarda neveikia. Iki šiol nebuvo suorganizuotos jokios apygardinės pirmenybės, o juk laiko iki Čikagos žaidynių liko nedaug. j. b.

VAIKŲ NAMŲ STATYBOS PAŠVENTINIMAS

Sekmadienį, liepos 1 d. po pa Clair stadione, todėl ir žiūrovų renkasi daugiau negu kitais metais. Antrasis Toronto klubas „Aušra“ savo futbolo komandą sulikvidavo prieš kelias metus ir geresnieji jų futbolo lininkai įsijungė į vytičių gretas. Gražiai veikia ir abiejų klubų lengvaatlečiai. Buvo suorganizuotos tarp miestinės rungtynės su Clevelandu, kurias Toronto pralaimėjo 30 taškų skirtumu. Gerų rezultatų pasiekė Žaliauskas, Pacevičius, Supronaitė, Ramanovaitė, Klimaitė ir Jonynaitė. Šiais metais vytičiai suorganizavo ir vaikų iki 10 metų grupę.

„Vyčio“ lauko teniso treniruotės sutraukia iki 20 asmenų. Šiuo metu vyksta vyrų vietinių klubinių turnyras, kuriame dalyvauja 15 tenisininkų. Davis Cup sistema prarastos rungtynės su Clevelandu laimėtos 5:0. Prisik. parapijos „Aušra“ pajėgi tenisininkų neturi ir rimtesnėse varžybose dalyvauti dar negali.

Neužilgo įvykstančios Kanados pirmenybės neleidžia išstalo tenisininkams snausti. „Vyčio“ Kasperavičiūtei teks gintis, o Gvildžiui atgauti prarastą meistrystę. Daug vilčių laimėti „Canadian open“ mergaičių klasėje turi jauni baltiauskaitė, kuri šiuo metu yra S. Amerikos lietuvių ir Ontarijo čempionė.

Nežiūrint to aktyvumo, kurį rodo paskiri klubai Kanados Sporto Apygarda neveikia. Iki šiol nebuvo suorganizuotos jokios apygardinės pirmenybės, o juk laiko iki Čikagos žaidynių liko nedaug. j. b.

VAJAROS ŠOKIAI Liepos 30 d., šeštadienį, Springhurst, liet. bažnyčios salėje įvyks vasaros šokiai. Gros „Olimpia“ orkestras. Šokius ruošia S. K. „Vytis“. Visi maloniai kviečiami.

Rengėjai.

SPORTAS VASARĄ Toronto lietuviai sportininkai yra lygiai aktyvūs vasarą, kaip ir žiemą. Reta savaitė, kad nebūtų kokios nors treniruotės arba rungtynių. Daugiausia veiklos parodo „Vyčio“ futbolininkai. Sujungus tris Toronto lygas į vieną vytičiai pateko į pirmąją, stipriausią grupę, todėl nenuostabu, kad daugiau negu pusę rungtynių teko pralaimėti. Rungtynės vyksta vakarinėje Toronto dalyje, gražiamame St.

VEDYBOS — Populiarus Toronto sportininkas, buvęs Kanados stalo teniso meistras inž. Pr. Gvildis veda Iną Vidmantaitę iš Ročesterio. Jungtuvės įvyks Ročesteryje, rugsėjo 20 d.

— Praėjusią savaitę žinoma „Vyčio“ krepšininkė Ona Žekaitė ištekojo už Leono Radzevičiaus, kuris yra to klubo sporto vadovas. j. b.

SKYRYBOS Globe and Mail liepos 15 d. pranešė, kad teismas išskyrė Trečiokas, T. V. Trečiokas F. ir Krulitskas Vaclovas M. V. C.

Raštinė: LE 4-4451

Dr. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS Vakara ir šeštadieniais pagal susitarimą. 1082 Bloor W., Toronto 4. (į rytus nuo Dufferin St.)

RODNEY, Ont. Apyinkės lietuviai liepos m. p., St. Zaveckio ūkyje rengia 31 d. — sekmadienį 3 val. p. gausią lietuvišką

GEGUŽINĖ. Šioji gegužinė šiemet bus paskutinioji, kadangi čia pat jau prasideda tabako derliaus nuėmimas. Norintieji gauti darbo prie tabako nuėmimo, turės

KANADOS TEISMAS JANUSONĮ IŠTEISINO Gediminą Janušonį, metusį du kiaušinius į Maskvos burmistrą, Niagara Falls teismas išteisino, nes rado, kad Janušonis tuo savo žygiu norėjo atkreipti Kanados žmonių dėmesį į grėšiančią Kanadai komunistų agresiją, kuri jo tėvynę, Lietuvą, užgrobė. Gynėju buvo adv. Maloney, gynęs nemoka mai.

— JAV prezidentas pasiūlė nusiginklavimą perkelti į Jungtines Tautas.

MASSON FURS J. GRAŽYS Parduoda gatavus, siuvinėjus, remoduliuoja ir taiso senus kailinius paltus. Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu. 3365 Masson St., Montreal. Tel. RA 1-6005.

DISTR. ESTATE BROKERS 177 Sherbrooke W. VI 2-8501 F. Jasutis LA 2-7879 A. Markevičius CR 9-9793 P. Adamonis RA 2-2472 P. Baltuonis LA 6-2084 Pr. Rudinskis HU 1-2957 Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Z., Star, La Press.

VAIKŲ NAMŲ STATYBOS PAŠVENTINIMAS Sekmadienį, liepos 1 d. po pa Clair stadione, todėl ir žiūrovų renkasi daugiau negu kitais metais. Antrasis Toronto klubas „Aušra“ savo futbolo komandą sulikvidavo prieš kelias metus ir geresnieji jų futbolo lininkai įsijungė į vytičių gretas. Gražiai veikia ir abiejų klubų lengvaatlečiai. Buvo suorganizuotos tarp miestinės rungtynės su Clevelandu, kurias Toronto pralaimėjo 30 taškų skirtumu. Gerų rezultatų pasiekė Žaliauskas, Pacevičius, Supronaitė, Ramanovaitė, Klimaitė ir Jonynaitė. Šiais metais vytičiai suorganizavo ir vaikų iki 10 metų grupę.

„Vyčio“ lauko teniso treniruotės sutraukia iki 20 asmenų. Šiuo metu vyksta vyrų vietinių klubinių turnyras, kuriame dalyvauja 15 tenisininkų. Davis Cup sistema prarastos rungtynės su Clevelandu laimėtos 5:0. Prisik. parapijos „Aušra“ pajėgi tenisininkų neturi ir rimtesnėse varžybose dalyvauti dar negali.

Neužilgo įvykstančios Kanados pirmenybės neleidžia išstalo tenisininkams snausti. „Vyčio“ Kasperavičiūtei teks gintis, o Gvildžiui atgauti prarastą meistrystę. Daug vilčių laimėti „Canadian open“ mergaičių klasėje turi jauni baltiauskaitė, kuri šiuo metu yra S. Amerikos lietuvių ir Ontarijo čempionė.

Nežiūrint to aktyvumo, kurį rodo paskiri klubai Kanados Sporto Apygarda neveikia. Iki šiol nebuvo suorganizuotos jokios apygardinės pirmenybės, o juk laiko iki Čikagos žaidynių liko nedaug. j. b.

VAJAROS ŠOKIAI Liepos 30 d., šeštadienį, Springhurst, liet. bažnyčios salėje įvyks vasaros šokiai. Gros „Olimpia“ orkestras. Šokius ruošia S. K. „Vytis“. Visi maloniai kviečiami.

Rengėjai.

SPORTAS VASARĄ Toronto lietuviai sportininkai yra lygiai aktyvūs vasarą, kaip ir žiemą. Reta savaitė, kad nebūtų kokios nors treniruotės arba rungtynių. Daugiausia veiklos parodo „Vyčio“ futbolininkai. Sujungus tris Toronto lygas į vieną vytičiai pateko į pirmąją, stipriausią grupę, todėl nenuostabu, kad daugiau negu pusę rungtynių teko pralaimėti. Rungtynės vyksta vakarinėje Toronto dalyje, gražiamame St.

VEDYBOS — Populiarus Toronto sportininkas, buvęs Kanados stalo teniso meistras inž. Pr. Gvildis veda Iną Vidmantaitę iš Ročesterio. Jungtuvės įvyks Ročesteryje, rugsėjo 20 d.

— Praėjusią savaitę žinoma „Vyčio“ krepšininkė Ona Žekaitė ištekojo už Leono Radzevičiaus, kuris yra to klubo sporto vadovas. j. b.

SKYRYBOS Globe and Mail liepos 15 d. pranešė, kad teismas išskyrė Trečiokas, T. V. Trečiokas F. ir Krulitskas Vaclovas M. V. C.

Raštinė: LE 4-4451

Dr. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS Vakara ir šeštadieniais pagal susitarimą. 1082 Bloor W., Toronto 4. (į rytus nuo Dufferin St.)

RODNEY, Ont. Apyinkės lietuviai liepos m. p., St. Zaveckio ūkyje rengia 31 d. — sekmadienį 3 val. p. gausią lietuvišką

GEGUŽINĖ. Šioji gegužinė šiemet bus paskutinioji, kadangi čia pat jau prasideda tabako derliaus nuėmimas. Norintieji gauti darbo prie tabako nuėmimo, turės